

Mbeti á Polo sù fœ azu Roma Tshatshu o'o

Uzu á tshe sù mbetinœ asœke koedœ Polo. Tshe sù fœ azu Ikrizia 6a lœ ogo Roma koepa fœ endje adœke œne sœ dœ ogo kœro ga ndœ endje mbœrœ koeyisœ Ɔtsho O'o yekane á kœro ga tœ Espane manda nœ. Tshe su mbetinœ ndœ kœza kœru lœsu fœ ayindœ Yisu.

Djakata o'o á tshe su ala mbetinœ asœke koedœ adœke: œdœ Ayuda œdœ angbi azu, endje para kœkœ koedœ aayi koembœrœ ekperœ. Kashe œneke á sœ dœ Ɔtshœnœ koedœ kœguma tshagurutœ endje dœ Ndjaba yé œrœ á guma tshaguru tœ azu dœ Ndjaba koedœ koeyindœ i'iri Yisu.

Polo pa ndje o'o tœ upu nœ awa akwa œdœ pe Ɔtsho Ishiri lœ akwa nœ Kristu. Tshe pa ndje ndœ mara á Ayuda vwaratœ endje tœ Yisu, á Ndjaba kœro awa fœ angbi azu kœgbœ kœshe. Tshe pa ndje o'o tœ mara kœsœ nœ uzu nœ Kristu dœ ayanoœ œdœ pe azu nœ Lita.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Ali o'o (1.1-17)
- Uzu li ga lœ ekperœ kashe tshe li koewuta loenœ dœ gbœgbœ nœ ye dœ tœ ye nene (1.18-3.20)
- Kœshe á Ndjaba guma fœ azu (3.21-4.25)
- Tafo kœshe dœ awa nœ Yisu Kristu (5.1-8.38)
- Gbetshelœ nœ Ndjaba tœ upu nœ azu Israyele (9.1-11.36)
- Mara koembœrœtœ nœ azu nœ Kristu (12.1-15.13)
- Ndœngœbœ o'o (15.14-16.27)

Abala

¹ Æmœ Polo, ayi akwa nœ Yisu Kristu mœ sœ kœsu mbetincœ asœke fœ 'e. Ndjaba e mœ mbœrcœ kœdcœ ayi avwa yé tshe ke mœ ndœ kœpandœ Ɔtshœ O'o nœ ye.

² Ɔtshœ O'onœ á Tshe pa lima ndœ nœ lœ awa nœ aayi kœgbara o'o ala œyerœ Buku,

³ tœ upu nœ Gbolo nœ ye, á endje zu she бата uzu lœ uwu aata Davidi.

⁴ Á lœ awa nœ Ɔtshœ Ɔshiri, Ndjaba she lima she lœ akuzu. Tshe yi lima sœ nœ adœke, tshe kœdcœ gbolo nœ œne á tshe sœ dœ gbœgbœ waa.

⁵ Dœ awa nœ ye œdcœ mbœrcœ mokœ nœ ye dá Ndjaba ma Ɔtshœ lœsu nœ ye ga ndœ mœ yeka á e mœ adœke mœ te ayi avwa nœ ye, dœ mœ gbara fœ angbi azu kœ adœke endje sœ dœ kœyindœrcœ ga ndœ Yisu Kristu, yé œ dji o'o ama ye.

⁶ E'e ndje, 'e lœ ugurutœ azunœ asœmœ mbœrcœ á Yisu Kristu e ndje 'e.

⁷ Ga ndœ 'e dœ azu Roma kœ, Ndjaba yindœ 'e yé tshe e 'e adœke 'e wuta ayerœ azu. Kaka adœke Aba azœ dœ Ndjaba œdcœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu ma Ɔtshœ lœsu nœ endje fœ 'e, yé œ za kœsœ gee fœ 'e.

Polo yindœ koena kœwu ayindœ Kristu tshelœ Roma

⁸ Utshunœ kœ, mœ donga Ndjaba nœ mœ lœ awa nœ Yisu Kristu mbœrcœ 'e para kœkœ. Gbambanœ nene, tshapashœ djigi sœ kœpa o'o tœ upu nœ kœyindœrcœ nœ 'e.

⁹ Mœ kœsœ tœ kœyisœ Ɔtshœ O'o nœ Gbolo nœ Ndjaba, mœ sœ kœmbœrcœ akwa nœ Ndjaba dœ lœsu mœ bale. Yé tshe wusœ nœ adœke mœ sœ

tœ kæpa adja o'o, adœeke mœ sœ kægbe dœ e'e lœ avwala nœ mœ.

¹⁰ Ɔlɔ dœ ɔlɔ, mœ sœ kœki fœ Ndjaba adœeke œdœ tshe kœyindœ nœ, tshe kærɔ awa fœ mœ dœé mœ wuta ga ndœ 'e.

¹¹ Gbambance nene, mœ sœ adja dœ ogo kœwutœ mœ dœ 'e yeka á gbɔgbɔ kœmbœrœ akwa nœ Ɔtshɔ Ishiri kœmatœ ye lœ 'e adœeke kœyindœrœ nœ 'e kœgerœ.

¹² Adja mœ yindœ kœna kœwutœ mœ dœ 'e mbœrœ a ngbɔɔa gbetshelœ nœ azœ lœ kœyindœrœ á a sœ dœ tœnœ á kœza gbɔgbɔ fœ azœ kɔ.

¹³ Aaya mœ, 'e wusœ nœ adœeke mœ gbe tœ kœna ga ndœ 'e awa ndjoro kashe œrrr ngɔngɔ asœke, awa kærɔ fœ mœ nene. Mœ yi lima ndœ nœ adœeke ndœla akwa nœ mœ wuta ngbi ugurutœ 'e ɔata á wuta ndje ngbi ugurutœ anga angbi azu á endje wuwusœ Yisu nene.

¹⁴ Mœ sœ dœ kudɔ nœ azu kɔ: azu á ala endje kærɔ* œdœ endjeneke á ala endje kærɔ nene, azu á endje sœ dœ kœwusœrœ dœ endjeneke á endje gugu dœ kœwusœrœ nene;

¹⁵ kudance asœmœ kœdœ kœna kœyisœ Ɔtshɔ O'o fœ endje. Atamœ, mœ yi ndje ndœ kœna ɔa lœ Roma mbœrœ kœyisœ Ɔtshɔ O'onœ asœmœ fœ 'e.

Ɔtshɔ O'o kœdœ gbɔgbɔ nœ Ndjaba

¹⁶ Mœ sœsœ dœ tshula mbœrœ kœyisœ Ɔtshɔ O'o nene. Tœnœ kœdœ gbɔgbɔ nœ Ndjaba mbœrœ kœshe uzu kɔ á tshe sœ dœ kœyindœrœ: Ayuda utshunœ œdœ ndje angbi azu manda nœ.

* **1.14** Agreke kœdœ lima azu á ala endje kærɔ dœ londɔ nœ Polo

17 Gbambanœ nene, Ɔtsho O'onœ asœ dá yisœ kœsœ ndjii nœ Ndjaba á uzu œ wuta ga tœ nœ lœ awa nœ kœyindœrœ. Mbœrœ endje sú ɓala Buku adœke: «Uzu neke á tshe wuta ndjii lœ awa nœ kœyindœrœ, tshe gbɔ soro.»

Azu para kɔkɔ mbœrœ ekperœ

18 Ndjaba ma lima ókó nœ ye koeto ɓa lafo ga tœ ekperœ œdœ ga tœ azu kɔ á endje sœ kœmbœrœ œrœ á sœsœ ndjii nene. Gbambanœ nene, ekperœncœ asœmœ sœ kœmbœrœ adœke endje za œrœ ku ala awa adja o'o.

19 Andaa, œneke á œ li adœke a wusœ nœ ɓa ndœ Ndjaba sœ ngbi mbœrœ azu kɔ. Ndjaba dœ tœ ye dá ma ngbi fœ endje.

20 Pe tœ ali kœmbœrœ tshapashɔ, œrœ á Ndjaba mbœrœ sœ kœma gbɔgbɔ nœ ye waa dœ waa œdœ ndje mara ye dœ tœ ye. Ataa, ɓata azu wuwusœ nœ nene adœke tshe kœdœ Ndjaba, endje gbɔ o'o ye.

21 Endje wusœ Ndjaba kashe endje sœsœ kœdonga she ɓata Ndjaba nene, œ sœsœ ndje kœgi mershe fœ she nene. Andaa gbetshelœ nœ endje ndi yé kœwusœrœ nœ endje sœ kolœ ubu osho.

22 Endje sœ kœpa adœke œne kœdœ azu nœ kœwusœtœ, andaa endje kœdœ aayi indi.

23 Tœ œsœ kœdonga Ndjaba á tshe tshutshu nene, endje tetœ kœdonga œrœ á endje mbœrœ dœ kane azu á tshutshu, ɓata ayanu, agea too ayakoro.

24 Mbœrœ tœncœ ataa dá Ndjaba katœ endje ti kœmbœrœ œneke á endje gbe dœ tœncœ, á endje

lœ kœdjatœ endje lœ ngbindirœ yeka á sœ kœgbo tshula.

²⁵ Endje ka ɓalima tœ Ndjaba ti œ yi kolœ ndœ wala, endje sœ kolœ kœdonga œrœ á Ndjaba mbœrœ. Kashe Ndjaba á tshe mbœrœ lima œrœ kɔ, endje yiyindœ kœdonga she nene. Œshe kœdœ Ndjaba má œ li adœke azu donga she waa dœ waa. Ame.

²⁶ Ádánœ á Ndjaba katœ endje ti adœke endje za awa œrœ á endje gbɔ tshula manda nœ dœmœ. Awo endje sœsœ kœlo dœ ayakoshe nene, kashe endje lo kolœ dœ ayashe anga endje.

²⁷ Ayakoshe mbœrœ ndje awa bale. Endje katœ kœlo dœ ayashe, œ sœ dœ ogo anga endje dœ ayakoshe, á sœ kœlo dœ endje. Endje mbœrœ ugurutœ endje œrœ á gaga nene yé endje gbɔ œrœ tshangba djingili nœ endje.

²⁸ Bata á endje vwaratœ endje tœ kœwusœ Ndjaba, Ndjaba katœ endje ti adœke endje sœpe lœ indi kœwusœrœ nœ endje. Ataa, endje sœ kœmbœrœ œrœ á li adœke endje mbœrœ nene.

²⁹ Endje su dœ tshelœ aka œrœ á sœsœ ndjii nene, dœ ekperœ, dœ egerœ lœsu, kœmbœrœ anga endje dœ œgbɔ œrœ, endje sú dœ uku, dœ kœwo azu, dœ œbœrœ, afara, œdœ pe ndje kœpa wala,

³⁰ kœpatœ osho, ayingba Ndjaba, kœgu osho, egerœ kumu œdœ pe kœzatœ endje. Endje sœ kœpara dœ awa kɔ ndœ kœmbœrœ ekperœ, yé endje lilisœ aayi kœzu endje nene.

³¹ Endje gugu dœ kœwusœrœ nene, endje mbœmbœrœ œrœ liaka ndœma endje nene, endje sœ dœ œgbɔ lœsu yé endje wuwu ndje oyo azu nene.

³² Endje wusœ nœ dœ ɔtshɔnœ adœeke Ndjaba pa liya adœeke: azu á endje mbœerœ mara œerœ ataa li dœ kuzu. Kashe endje lœ kolœ kœmbœerœ œerœ atake, yé œ sœ ndje dœ yanga azu á endje lœ kœmbœerœ mara ekperœ œerœ ascœmœ.

2

Ndjaba œ wa ngbanga pa azu kɔ

¹ Endje wu oyo zœ nene, œbœ, œdœ bœ kœdœ œdœ, á sœ kœwa ngbanga pa anga zœ. Gbambanœ nene, bœ kœsœ kœwa ngbanga pa uzu, bœ sœ ndje kœwa o'o ga tœ zœ dœ tœ zœ mbœerœ bœ sœ ndje awa bale œbœ á bœ sœ kœwa ngbanga.

² Andaa a wusœ nœ adœeke kœwa ngbanga nœ Ndjaba sœ kœmbœerœtœ ye lœ adja o'o mbœerœ azu á endje sœ kœmbœerœ mara œerœ ataa.

³ Yé œbœ á bœ sœ kœpa adœeke azu sœ kœmbœerœ ekperœ, andaa œbœ ndje bœ sœ tœ kœmbœerœ awa bale, bœ gbe adœeke Ndjaba œ wa ngbanga pa zœ nœ zœ nene a?

⁴ Bœ sœ kœwu egerœ ayo nœ Ndjaba, dœ ɔtshɔ lœsu ndje dœ ugu lœsu nœ ye ga ndœ zœ gbambanœ a? Bœ wuwusœ nœ nene adœeke ayo nœ Ndjaba sœ kœmbœerœ adœeke bœ fa lœsu zœ a?

⁵ Kashe mbœerœ ɔgbɔ lœsu nœ zœ, dœ gbɔkumu nœ zœ, bœ sœ kœpara adœeke Ndjaba za egerœ djofele fœ bœ dœ lœkɔ á tshe ma ókó á ma kœwa ngbanga nœ ye á sœ ndjii.

⁶ Gbambanœ nene, Ndjaba œ to fœ uzu dœ uzu kœli dœ œeneke á tshe mbœerœ.

⁷ Ndjaba œ za soro á ka nene fœ azu neke á endje sœ kœmbœerœ ɔtshɔ akwa, á sœ dœ kœru lœsu, á sœ

kœpara awa kœgbɔ mokɔ, kœliscœtœ œdœ pe ɔkɔ á tshu nene.

⁸ Kashe azu á endje vwaratœ endje tœ adja o'o á tshapu kœza awa œrœ á sœ ndjii, ókó œdœ kœyiangbarœ nœ Ndjaba œ te ga pa endje.

⁹ Azu kɔ á endje sœ kœmbœrœ ekperœ, œ wu kanga œdœ egerœ oyo: œdœ Ayuda œdœ ndje angbi Azu.

¹⁰ Kashe uzu kɔ á tshe kœsœ kœmbœrœ ɔtshœrœ, Ndjaba œ za mokɔ, kœliscœtœ œdœ kœsœ gee fœ she; Yuda utshunœ œdœ angbi uzu manda nœ.

¹¹ Gbambanœ nene, Ndjaba wuwu tshatshu uzu nene.

¹² Azu á endje wuwusœ awa akwa nene, œdœ endje kœtshu, awa akwa gugu dœ ádá bale pa endje nene. Kashe endjeneke kɔ á endje wusœ awa akwa, œdœ endje kœmbœrœ ekperœ, Ndjaba œ wa ngbanga pa endje liaka awa akwa.

¹³ Gbambanœ nene, azu á endje dji awa akwa kolœ ndœ kœdji tœnœ, endje sœsœ ndjii tœ ala Ndjaba nene. Kashe endjeneke á endje mbœrœtœ endje lindœ awa akwa, endje dá lœ ndjii tœ ala Ndjaba.

¹⁴ Lɔkɔ á angbi azu á endje wuwusœ awa akwa nene kœsœ kœmbœrœtœ endje lindœ nœ, œ sœ kœma ɓata œ sœ lœ endje andaa endje gugu dœ tœnœ nene.

¹⁵ Atamœ, œ sœ kœma ɓata endje sú awa akwanœ ga tœ lœsu endje. (Edœ endje kœmbœrœ ɔtshœrœ, œdœ endje kœmbœrœ ndje ekperœ; gbetshelœ nœ endje sœ kœyisœ nœ fœ endje kɔ œdœ ndje œneke á sœ tœ lœsu endje á sœ kœwa ngbanga too kœpa o'o tshapa endje.

16 Kòkò asòeke ɔ wuta bala ngbi dɔe lɔkò á Ndjaba ɔ wa ngbanga pa kɔembɔercɔtɔe lɔe ubunɔe nɔe azu lɔe awa nɔe Yisu Kristu. Asɔe kɔedɔe Ɔtshɔ O'onɔe á mɔe sɔe tɔe kɔepandɔe nɔe.

Sharapu nɔe azu Israyele

17 Kashe ɔbɔe á bɔe dɔe Yuda, á bɔe ka ga pa awa akwa á sɔe tɔe kɔedu okoro zɔe mbɔercɔe Ndjaba nɔe zɔe,

18 ɔbɔe á bɔe wusɔe gbetshelɔe nɔe ye, ɔbɔe á awa akwa nɔe ye yisɔe ɔercɔe fɔe bɔe adɔeke bɔe wusɔe kɔeke ɔercɔe á sɔe dɔe ɔtshɔnɔe,

19 ɔbɔe á bɔe gbe adɔeke bɔe kɔedɔe ayi kɔegbota aayibula, ingbisho mbɔercɔe azu á endje sɔe lɔe ubu osho,

20 ɔbɔe, bɔe gbe adɔeke bɔe kɔedɔe ayi kɔembɔercɔe ala fɔe azu á endje wuwusɔe ɔercɔe nene ɔedɔe amba azu. Bata á bɔe wusɔe awa akwa á dɔe ada kɔewusɔercɔe ɔedɔe adja o'o.

21 Ɖbɔe á bɔe kɔedɔe ayi kɔeyisɔercɔe fɔe azu, mbɔercɔe gadɔe á bɔe sɔesɔe kɔeyisɔe ɔercɔe fɔe bɔe dɔe tɔe zɔe nene a? Bɔe sɔe kɔeyisɔe ɔercɔe adɔeke: Zizi angba nene, yɔe mbɔercɔe gadɔe á bɔe sɔe kɔezi angba a?

22 Bɔe sɔe kɔepakata kɔelo dɔe awo azu, mbɔercɔe gadɔe á bɔe lo dɔe awo azu a? Bɔe sɔe kɔetshene andjaba, yɔe mbɔercɔe gadɔe á bɔe kpa zi angba ɔercɔe tshelɔe anda kɔedonga dɔe andjaba a?

23 Bɔe sɔe kɔedu okoro zɔe adɔeke bɔe wusɔe awa akwa, kashe bɔe sɔesɔe kɔelisɔe i'iri Ndjaba nene dɔe kɔembɔercɔe ɔercɔe á sɔe kɔendi awa akwa.

24 Gbambanɔe nene, endje sú ɔala Buku nɔe Ndjaba adɔeke: «Angbi azu ɔe gu ɔesɔe Ndjaba kolɔe manda 'e.»

25 Ádá gaza sœ tœncœ œdœe 6œ kœsœe kœmboerœtœe zœ lindœ awa akwa. Ká 6œ kœsœsœe kœmboerœtœe zœ lindœ awa akwa nene, 6œ li ndje dœ uzu á tshe wawa gaza nene.

26 Œdœe angbi uzu á tshe wawa gaza nene kœsœe kœmboerœtœe ye lindœ awa akwa, endje wu ndje she 6ata uzu á tshe wa gaza.

27 Uzu á tshe wawa gaza nene, á tshe kœsœe kœmboerœtœe ye lindœ awa akwa, tshe wa ngbanga pa zœ; œ6œ á 6œ wa gaza, á sœ dœ awa akwa kashe á sœsœe kœmboerœtœe zœ lindœ nœ nene.

28 Œ dœdœe œeneke á a wu 6a ushu dá mbœerœe uzu tœ Yuda nene, œ dœdœe ndje sherœewa uku gaza nœ œkœ dá mbœerœe gaza nene.

29 Kashe adja Yuda kœdœe tsheneke á tshe dœe Yuda 6a tœ lœsu ye. Adja gaza kœdœe œœncœ lœsu uzu, œeneke á to lœe Ishiri kashe œ toto lœe mbeti nœ awa akwa nene. Mara uzu ataa, kolœe Ndjaba dá donga she kashe azu nene.

3

Uzu bale á tshe sœe ndjii gugu nene

1 Atamœ, Ayuda ropa angbi azu dœe gadœ? Œtshœrœe nœe kœewa gaza kœdœe gadœ e?

2 Adjapu, œtshœrœœncœe sœe waa kashe œeneke á ropa nœe kœe utshunœe kœdœe adœeke Ndjaba za lima o'o ama ye fœe Ayuda.

3 Atamœ, œdœe anga Ayudancœe kœevwaratœe endje tœe kœeyindœe o'o ama Ndjaba, œe mbœerœe adœeke Ndjaba kpa gbe dœe o'o ama ye á tshe pa nene a?

⁴ Æ sœ atamœ nene. A wusœ œeneke: Ndjaba sœ kœpa adja o'o kashe uzu tshapasho kœdœ ayi wala. Bata endje sú ßala Buku nœ Ndjaba adœke:
«Æ li adœke azu para kœkœ wusœ nœ adœke
ßœ sœ ndjii lœ o'o ama zœ,
yé œdœ endje kœtœ meza pa zœ
ßœ te dœ ngbanga nene.»

⁵ Kashe œdœ kœmbœrœ œrœ nœ azœ á sœsœ ndjii nene kœsœ kœma adœke Ndjaba sœ ndjii, atamœ a pa koto o? Mœ sœ kœyutœ mœ ßata uzu kœ œ yutœ ye: «Ndjaba sœsœ ndjii nene yeka á za djofele fœ azœ ascœmœ a?» Mœ sœ kœpa o'o ascœ ßata azu.

⁶ Bale nene! Gbambanœ nene, œdœ Ndjaba kœsœsœ ndjii nene, kotoo á tshe wa ngbanga pa tshapasho a?

⁷ Kashe œ kœsœ adœke kœpa wala nœ mœ ma adja o'o nœ Ndjaba ngbi mbœrœ mokœ nœ ye, ataa mbœrœ gadœ á tshe kpa wa ngbanga ga tœ mœ ßata uzu kœmbœrœ ekperœ a?

⁸ Yé mbœrœ gadœ a tete má lima tœ kœmbœrœ ekperœ œrrr yeka á kœwuta ga tœ otshœrœ nene, ßata anga aayi wala lœ kœmindœ nœ fœ azœ nene a? Azunœ alcœmœ œ yo dœ ngbanga nœ Ndjaba ßata œ li dœ endje.

Uzu bale sœsœ ndjii nene

⁹ Atamœ o'o gadœ dá a kpa kœpa a? Azœ dœ Ayuda, a ropa angbi azu dœ gadœ e? Bale nene. Mœ yisœ nœ ngbi fœ 'e adœke, œdœ Ayuda œdœ angbi azu ndje, endje kœ kœdœ akanga nœ ekperœ.

¹⁰ Bata endje sú ßala Buku nœ Ndjaba adœke:

«Uzu á tshe sœ ndjii gugu,
 amba anga bale gugu nene.»

¹¹ Uzu kœwusœ tshelœ kata o'o gugu,
 uzu bale kœpara awa Ndjaba gugu nene.

¹² Azu para kœkœ fa tshaangba endje fœ Ndjaba,
 endje djingili awa.

Uzu kœmbœrœ œtshœrœ gugu,
 amba uzu bale nene.

¹³ Tshadœngœrœ endje sœ bœta udu á kœrœ.

Tima endje sœ tœ kœfara dœ azu,
 kongwa ama endje sũ dœ girishi yakoro.

¹⁴ O'o kœdarandœ azu dá su pete dœ tshelœ ama
 endje

œdœ pe ushu o'o.

¹⁵ Endje sœ gbœgbœtœ endje ndœ kœwo azu.

¹⁶ Endje sœ kœendi azu œdœ kœmbœrœ œrœ kanga
 fœ endje.

¹⁷ Endje wuwusœ awa nœ kœsœ gee nene.

¹⁸ Endje sœ kœelisœ Ndjaba nene.

¹⁹ Andaa a wusœ nœ adœke, o'o á awa akwa pa,
 œ sœ kœpa tœnœ fœ azu á endje sœ tshakudu awa
 akwa adœke azu vu ama endje yé tshapashœ djigi
 wu adœke œne gbœ o'o utshu Ndjaba.

²⁰ Ádánœ á bœ utshu Ndjaba, uzu bale sœsœ
 ndjii lœ awa nœ akwa nene. Gbambanœ nene,
 awa akwa sœ kolœ tœ kœema fœ azu adœke endje
 mbœrœ ekperœ.

Mara á Ndjaba œ she dœ azu

²¹ Ngœngœ asœke, Ndjaba yisœ mara á tshe
 mbœrœ adœke azu wuta ndjii fœ azœ yé œ doédœ
 lœ awa nœ kœena manda awa akwa nene. Kashe

awa akwa œdœ aayi kœgbara o'o dá sœ kœpa o'o tœ upu nœ.

²² Ndjaba mbœrœ adœke azu kœ á endje sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu Kristu wuta ndjii. Tshe mbœrœ atamœ mbœrœ azu kœkœ sœ awa bale.

²³ Azu para kœkœ mbœrœ ekperœ yé endje lili kœli ga lœ mokœ nœ Ndjaba nene.

²⁴ Kashe Ndjaba yisœ ɔtshœ lœsu nœ ye fœ endje á mbœrœ adœke endje wuta ndjii gbambanœ. Tshe mbœrœ adœke lœ awa nœ Yisu Kristu endje she lœ ekperœ ye.

²⁵ Ndjaba vwa Yisu Kristu adœke tshe tshu yeka á indji ye kœdjutœ ekperœ nœ azu, lœ awa nœ kœyindœrœ mbœrœ kœma œrœ á sœ ndjii. Ndjaba mbœrœ ataa tœ kœma adœke ekperœ á azu mbœrœ lima œne kpa gbe dœ tœnœ nene.

²⁶ Mbœrœ Ndjaba lœ ugu lœsu nœ ye, yindœ kœma fœ azu adœke œne kœdœ ayi kœembœrœ œrœ á sœ ndjii. Tshe sœ kœma kœsœ ndjii nœ ye ngœngœ asœ adœke azu á endje sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu wuta Ndjii tœ ala œne.

²⁷ Atamœ, adja œde dá li kœdu okoro ye a? Uzu bale nene. Mbœrœ gade? Akwa nœ awa akwa a? Bale nene, kashe kolœ dœ i'iri kœyindœrœ.

²⁸ Azu wuwuta ndjii mbœrœ kœembœrœtœ endje liaka akwa nœ awa akwa nene, kashe kolœ mbœrœ kœsœ dœ kœyindœrœ.

²⁹ A gbe kane. Ndjaba kœdœ kolœ Ndjaba nœ Ayuda a? Tshe dœdœ Ndjaba nœ angbi azu nene a? Tshe kœdœ ndje Ndjaba nœ angbi azu.

³⁰ Gbambanœ nene, Ndjaba sœ tshebale á sœ kœembœrœ adœke Ayuda œdœ pe angbi azu wuta ndjii lœ awa nœ kœyindœrœ.

³¹ Yé ɓata a sœ dœ kœyindœrœ, œ li adœke a wu awa akwa gbambanœ a? Œ sœsœ atamœ nene. Kashe a za awa akwa ga tœ adja œsœ awa akwa.

4

Kœyindœrœ nœ Abrayamo

¹ O'o gadœ dá a kpa pa tœ ata azœ dœ Abrayamo ɓata uzu a? Œrœ gadœ dá tshe gbœ a?

² Œdœ tshe kœwuta lima ndjii utshu Ndjaba mbœrœ akwa, tshe li kœdu okoro ye. Kashe tshe lili lima kœdu okoro ye utshu Ndjaba nene.

³ Gbambanœ nene, endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke: «Abrayamo sœ lima dœ kœyindœrœ ga ndœ Ndjaba, yé mbœrœ kœyindœrœ nœ ye, Ndjaba wu she tœ ala ye ndjii.»

⁴ Ayi akwa gbœ ngendja tshangba akwa á tshe mbœrœ, gbozu nœ ye œ ko ngendja fœ she gbambanœ nene. Tshe ko fœ she mbœrœ akwa á tshe mbœrœ.

⁵ Kashe œdœ uzu kœsœsœ kœmbœrœ akwa nene, á kœsœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Ndjaba á tshe sœ kœmbœrœ adœke ekpe azu wuta ndjii tœ ala œne, Ndjaba œ wu she ndjii tœ ala ye mbœrœ kœyindœrœ nœ ye.

⁶ Mbœrœ tœnœ dá Davidi sœ kœdonga kœlisœtœ nœ uzu á Ndjaba wu she ndjii tœ ala ye kashe œ dœdœ lœ kumu akwa nœ ye nene. Endje su ala Buku nœ Ndjaba adœke:

⁷ «Yanga nœ azu á Ndjaba djœœndœ ekperœ nœ endje yé á gi pa endje ye.

⁸ Yanga nœ uzu á Gbozu gbegbe dœ ekperœ nœ ye nene.»

⁹ Yanganœ ascœmœ sœ kolœ mbœrœ Ayuda a? Bale nene. Yanganœ sœ ndje mbœrœ angbi azu, gbambanœ nene a sœ kœpa adœke: «Ndjaba wu lima Abrayamo ndjii tœ ala ye mbœrœ tshe sœ lima dœ kœyindœrœ ga ndœ ye.»

¹⁰ Kashe lœkœ gadœ dá œrœnœ asœke wuta lima a? Œ sœ lima utshunœ adœke Abrayamo wa gaza too manda kœwa gaza? Œ sœsœ lima manda kœwa gaza nene kashe utshu kœwa gaza.

¹¹ Gazanœ yi lima sœ nœ adœke tshe gbœ ambárá, yé œ wuta ndjii tœ ala Ndjaba lœ kumu kœyindœrœ nœ ye. Mbœrœ œtœnœ ataa, Abrayamo wuta aba azu á endje sœ dœ kœyindœrœ, á endje wawa gaza nene á Ndjaba sœ ndje kœwu endje bœta ndjii tœ ala ye.

¹² Œshe kœdœ ndje aba aayi kœwa gaza, œ yindœ kœpa adœke, kolœ endjeneke á endje za lœsu endje ga pa kœ wa gaza, kashe ndje endjeneke á endje sœ kœna tœ awa nœ kœyindœrœ nœ aba azœ dœ Abrayamo utshu adœke tshe wa gaza.

Azu œ gbœ œrœ á Ndjaba pa tœnœ manda kœyindœrœ

¹³ Ndjaba pa lima fœ Abrayamo dœ aatanœ adœke endje gbœ tshapashœnœ asœke djigi bœta œrœ nœ endje. Tshe papa lima o'o asœ fœ Abrayamo mbœrœ á tshe sœ lima kœmbœrœtœ ye liaka awa akwa nene, kashe mbœrœ á tshe sœ lima ndjii tœ ala ye lœ awa nœ kœyindœrœ.

¹⁴ Œdœ Ndjaba kœsœ má kœto œrœ á tshe pa lima tœnœ kolœ fœ azu á endje lœ kœmbœrœtœ endje lindœ awa akwa, atamœ ádá kœyindœrœ

gugu nene, yé ádá œercœe á tshe pa tœncœ gugu ndje nene.

¹⁵ Gbambancœ nene, awa akwa sœ kœmbœercœ adœke ókó nœ Ndjaba te ga pa azu. Kashe osho á awa akwa gugu tœncœ nene, awa kœvwaratœ azu tœ awa akwa gugu bale nene.

¹⁶ Ataa, azu œ gbœ œercœ á Ndjaba pa tœncœ mbœercœ kœyindœercœ adœke œ dœ kœtorœ á tshe to gbambancœ, á ádáncœ sœ zœ mbœercœ aata Abrayamo para. Œ dœdœe kolœ mbœercœ endjeneke á endje sœ kœna manda awa akwa nene, kashe ndje mbœercœ azu á endje sœ dœ kœyindœercœ b̄ata Abrayamo. Abrayamo kœdœe aba azœ para kœkœ.

¹⁷ Bata á endje s̄u ala Buku adœke: «Mœ za b̄œ kœsœ tœ ata ukpulu azu ogo.» Tshe kœdœe ata azœ b̄a utshu Ndjaba á tshe sœ dœ kœyindœercœ ga ndœ ye, tsheneke á tshe sœ kœshe azu lœ kuzu yé á sœ kœmbœercœ adœke œeneke á gugu nene sœ zœ.

¹⁸ Abrayamo sœ lima dœ kœyindœercœ dœ pe kœza l̄osu ye ga pa Ndjaba. Andaa, gbetshelœ kœ ka lima ye yeka á tshe kpa wuta lima ata ukpulu azu ogoncœ, liaka o'o á endje s̄u adœke: aata zœ œ ngba atake.

¹⁹ Abrayamo ndo lima dœ ngbugu ga pa œercœ nœe kama bale (100), kashe tshe m̄œm̄œ lima lœ kœyindœercœ nœ ye nene. Tshe wu lima sœ nœ adœke œene m̄œ, yé awo œene dœ Sara kœdœe lima ayi mara.

²⁰ Tshe sœsœ lima dœ sharapu tœ œercœ á Ndjaba pa lima tœncœ fœ she nene. Kashe kœyindœercœ nœ ye ga ndœ Ndjaba za lima gbœgbœ fœ she yé tshe donga lima Ndjaba.

²¹ Tshe wu lima sœ nœ adœke œeneke á ndjaba pa tœnce, tshe sœ dœ gbɔgbɔ nœ kœmbœrœ tœnce.

²² Ádánœ á Ndjaba wu lima she ndjii tœ ala ye dœmœ.

²³ Andaa, o'o á endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke: «Ndjaba wu Abrayamo Ndjii tœ ala ye», endje sú sú kolœ mbœrœ œshe dœ kuti ye nene,

²⁴ kashe endje sú ndje mbœrœ azœ á Ndjaba sœ kœwu ndje azœ b̄ata azu á endje sœ ndjii mbœrœ kœyindœrœ nœ azœ ga ndœ tsheneke á tshe she Gbozu nœ azœ dœ Yisu lœ akuzu.

²⁵ Œshe á endje wo she mbœrœ ekperœ nœ azœ, á Ndjaba she she lœ akuzu adœke tshe mbœrœ a wuta ndjii.

5

Ndjaba guma tshagurutœ ye dœ azu

¹ Bata á Ndjaba wu azœ ndjii mbœrœ kœyindœrœ, a sœ dœ kœsœ gee ugurutœ azœ dœ Ndjaba lœ awa nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu.

² Yisu á a sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ ye dá k̄ar̄ɔ awa adœke a wusœ ɔtshɔ l̄ɔsunœ á Ndjaba sœ dœ tœnce ga ndœ azœ. A sœ dœ yanga mbœrœ ɔtshɔ l̄ɔsunœ asœmœ yekane á kœza l̄ɔsu azœ ga tœ kœli ga lœ mokɔ nœ Ndjaba.

³ Ga pa nœ, ata lœ œrœ kanga nœ azœ gbaa, a sœ ndje dœ yanga mbœrœ a wusœ nœ adœke œrœ kanga œ za kœru l̄ɔsu fœ azœ;

⁴ kœru l̄ɔsu œ to gbɔgbɔ adœke a ropa ɔgbɔ œrœ á na ga ndœ azœ, kœropa ɔgbɔ œrœ á ro ga ndœ azœ œ mbœrœ adœke a ko l̄ɔsu azœ ga tœ œrœ á Ndjaba pa lima tœnce fœ azœ.

⁵ Yé tshangba kœko lœsu azœ ga tœ Ndjaba œ sœ gbambanœ nene, mbœrœ á tshe yisœ kœyindœsho ga ndœ azœ lœ awa nœ Ɔtsho Ɔshiri á tshe za she fœ azœ.

⁶ Gbambanœ nene, œlœ á a gugu lima damba dœ gbœgbœ nene, dœ lœkœ á Ndjaba guma, Kristu tshu lima lœ kumu aayi kœmbœrœ ekperœ.

⁷ E sœ tœ œgbœnœ waa kœyindœ nœ adœke uzu á tshe sœ ndjii tshu. Anga uzu œ yi ete ndœ nœ adœke œne tshu mbœrœ œtshœ uzu.

⁸ Kashe Ndjaba ma kœyindœsho nœ ye ga ndœ azœ. A dœ lima aayi kœmbœrœ ekperœ yé Kristu tshu mbœrœ azœ.

⁹ Yé bœta ngœngœ asœ, bœta indji ye mbœrœ adœke a wuta ndjii tœ ala Ndjaba, œ ma adja adœke tshe she bala azœ lœ awa nœ ye lœ ókó nœ Ndjaba.

¹⁰ Gbambanœ nene, a dœ lima utshunœ ay-ingba Ndjaba, kashe Ndjaba guma tshaguru tœ ye dœ azœ lœ awa nœ kuzu Gbolo nœ ye. Asœke ma adja adœke Ndjaba œ she bala azœ lœ awa soro nœ Gbolo nœ ye.

¹¹ Ga pa nœ ngœngœ asœke, a sœ kœdu okoro azœ mbœrœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu á lœ awa nœ ye dá Ndjaba guma tshagurutœ ye dœ azœ.

Adamo œdœ Yisu Kristu

¹² Ekperœ li lima ga pa tshapashœ mangba uzu bale, á tshe kœdœ Adamo. Yé ekperœnœ mbœrœ adœke azu tshu kuzu. Yé kuzu te ga pa azu kœ mbœrœ azu kœ mbœrœ ekperœ.

¹³ Ekperœ sœ lima pa tshapashœ zœ utshunœ adœke Ndjaba za awa akwa. Kashe Ndjaba gbegbe

lima dœ ekperœ nene mbœerœ awa akwa gugu lima nene.

¹⁴ Andaa, kœeto tœ Adamo œerrr ga tœ Moyize, kuzu sœ lima tœ kœwo azu zœ. Yé azu á endje mbœembœerœ lima ekperœ b̄ata Adamo mbœerœ nene tshu ndje lima.

Adamo kœdœ lima ishiri uzu á sœ adœke tshe na manda nœ.

¹⁵ Kashe ɔtshɔ lɔsu á Ndjaba za fœ azœ ropa ekperœ á Adamo mbœerœ ye. Ekperœ nœ uzu bale za kuzu ga pa azu para kɔkɔ. Kashe ɔtshɔ lɔsu á Ndjaba to gbambanœ lœ awa nœ uzu bale, Yisu Kristu na ga pa azu para kɔkɔ.

¹⁶ ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba lili dœ ekperœ á uzu bale mbœerœ nene. Gbambanœ nene, mbœerœ ekperœ nœ uzu bale, Ndjaba wa ɔgbɔ ngbanga ga pa azu para kɔkɔ. Kashe mbœerœ ekperœ ndjoro, ɔtshɔ lɔsu á ndjaba to gbambanœ mbœerœ adœke azu para kɔkɔ wuta lœ ngbanga.

¹⁷ Gbambanœ nene, mbœerœ uzu bale, lœ awa ekperœ nœ ye bale á kuzu na ga pa azu para kɔkɔ; awa bale lœ awa nœ Yisu Kristu bale, azu á ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba œ tu ga pa endje œ sœ bala dœ soro yé endje œ wuta ndjii gbambanœ.

¹⁸ Bata ekperœ nœ Adamo bale gbota ngbanga ga pa azu para kɔkɔ, akwa nœ kœsœ ndjii nœ uzu bale mbœerœ adœke azu para kɔkɔ wuta ndjii tœ ala Ndjaba, yé œ sœ dœ soro.

¹⁹ Bata azu para kɔkɔ wuta aayi kœembœerœ ekperœ lœ kumu uzu bale, awa bale ndje azu para kɔkɔ wuta ndjii mbœerœ uzu bale á tshe dji o'o ama Ndjaba.

²⁰ Awa akwa wuta lima yé ekperœ wuta lima

ndjoro, kashe tœ osho á ekperœ wuta ndjoro, ãtshã lãsu nœ Ndjaba kpa gerœ kœropa nœ.

²¹ Yé ßata ekperœ sœ lima dœ gbãgbã ndœ kœwo azu, awa bale ãtshã lãsu nœ Ndjaba sœ dœ gbãgbã tœ kœshe azu adœke œ to azœ na tœnœ ndœ soro á ka nene lœ awa nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu.

6

Kuzu too soro lœ Yisu Kristu

¹ Atamœ, a kpa pa koto o? A lœpe kolœ kœmboerœ ekperœ yekane á Ndjaba kœma ãtshã lãsu waa ga ndœ azœ a?

² Bale nene. Lœ kumu ekperœ, a sœ lima ßata akuzu, yé kotoo yeka a kpa sœpe kœmboerœ ekperœ a?

³ Yé a wusœ nœ adœke a gbã batisimu kœma adœke a ngbãßatœ azœ awa bale lœ kuzu nœ Yisu Kristu.

⁴ Batisimu nœ azœ má adœke, a tshu yé endje shi azœ awa bale dœ she, adœke ßata gbãgbã mokã nœ Aba dá she Kristu lœ akuzu, azœ ndje a wuta dœ tafo soro.

⁵ Gbambanœ nene, ßata á a ngbãßatœ azœ bale, á kuzu nœ azœ li dœ œnœ ye, a ngboßa bala ndje tœ azœ dœ she dœ Kristu lœ kœshe lœ akuzu nœ ye.

⁶ A wusœ nœ dœ ãtshãnœ adœke, Ndjaba wo ongboro uzu nœ azœ awa bale dœ Kristu pa Kurushi adœke ãkã nœ ekperœ ndi yekane a kpa kœdœdœ akanga nœ ekperœ nene.

⁷ Gbambanœ nene, uzu kœtshu, tshe kpa dœdœ kanga nœ ekperœ nene.

⁸ Kashe œdœ a koetshu awa bale dœ Kristu, a sœ dœ koeyindœrœ adœeke a sœ ndje bala dœ soro awa bale dœ she.

⁹ Mbœrœ a wusœ nœ adœeke Ndjaba she Kristu lœ akuzu, tshe kpa tshu bale nene yé kuzu kpa sœsœ dœ gbɔgbɔ pa ye nene.

¹⁰ Gbambanœ nene, tshe tshu lima awa bale ngbewo mbœrœ ekperœ œ ka, yé tshe kpa tshu nene. Ngɔngɔ asœke, tshe sœ dœ soro mbœrœ Ndjaba.

¹¹ E'e ndje awa bale, 'e wutœ 'e adœeke 'e tshu ndje tœ upu nœ ekperœ yé ngɔngɔ asœke 'e sœ dœ soro mbœrœ Ndjaba lœ awa nœ Yisu Kristu.

¹² Kaka adœeke ekperœ kpa sœsœ dœ gbɔgbɔ bale pa ɔkɔ 'e á tshu nene. Adja 'e kpa mbœmbœrœ ogo kœza awa ekpe gbetshelœ nœ ɔkɔ nene.

¹³ Adja 'e kpa koko œrœ kote 'e ga tœ akwa nœ ekperœ ɓata œrœ koembœrœ dœ ekperœ nene. Kashe 'e zatœ 'e fœ Ndjaba ɓata azu á endje to lœ kuzu á kwa ga lœ soro, 'e kotœ 'e djigi ga tœ akwa nœ ye ɓata œrœ mbœrœ akwa á sœ ndjii.

¹⁴ Gbambanœ nene, ekperœ kpa li tœ kœsœ tœ gbozu pa 'e nene mbœrœ 'e kpa sœsœ tshakudu awa akwa nene, kashe 'e sœ tshakudu ɔtshɔ lœsu nœ Ndjaba.

A mbœrœ œrœ á sœ ndjii

¹⁵ Ataa, a kpa pa koto o? A mbœrœ ekperœ mbœrœ a sœsœ tshakudu awa akwa nene, kashe a sœ tshakudu ɔtshɔ lœsu a? Bale nene.

¹⁶ 'E wusœ nœ dœ ɔtshœnœ adœeke œdœ 'e kœzatœ 'e tœ akanga nœ uzu bale ndœ koedji she, 'e wuta akanga nœ uzunœ á 'e sœ koedji she. Œdœ

ekperœ, œ to uzu ga lœ kuzu; œdœœ kœdji o'o, œ to uzu na toœnœ ga tœ awa nœ œrœ á sœ ndjii.

¹⁷ A gi mershe fœ Ndjaba mbœrœ lima utshunœ, 'e kœdœ akanga nœ ekperœ, kashe ngɔngɔ asœke 'e dji kœyisœrœ á endje yisœ nœ fœ 'e yé 'e yindœ nœ dœ lœsu 'e bale.

¹⁸ 'E kpa dœdœœ akanga nœ ekperœ nene, kashe 'e wuta akanga nœ œrœ á sœ ndjii.

¹⁹ Mara kœpa o'o nœ mœ sœ mbœrœ kœza awa fœ 'e kœdji tshelœ kata o'o á mœ sœ kœpa toœnœ. Utshunœ lima, 'e zatœ 'e djigi ndœ kœmbœrœ œrœ tshula œdœœ pe ekperœ á fa lima 'e tœ azu kœyiangba Ndjaba. Awa bale œ li adœke 'e zatœ 'e ngɔngɔ asœke b̄ata akanga nœ kœmbœrœ œrœ á sœ ndjii á sœ kœmbœrœ adœke azu wuta yerœ.

²⁰ Ɔlɔ á 'e dœ lima akanga nœ ekperœ, œrœ bale á tovworogbo 'e lima ndœ kœmbœrœ œrœ á sœ ndjii gugu nene.

²¹ Leyɔ gadé dá 'e ko lima lœnœ a? Kpœsheke tshula tshangbancœ zaza 'e nene a? Œrœ tshangba nœ kœdœœ kuzu.

²² Kashe ngɔngɔ asœke 'e kpa dœdœœ akanga nœ ekperœ nene, 'e wuta akanga nœ Ndjaba. Atamœ 'e zu leyɔ á sœ kœmbœrœ adœke 'e wuta yerœ, gbambancœ nene, œrœ tshangba nœ kœdœœ soro á ka nene.

²³ Gbambancœ nene, œrœ tshangba ekperœ kœdœœ kuzu, kashe œrœ á Ndjaba œ to gbambancœ kœdœœ soro á ka nene lœ awa nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu.

7

Awa akwa kpa gugu dœ gbɔgbɔ pa azu nœ Kristu

nene.

¹ Aaya, e'e á 'e wusœ awa akwa, 'e wusœ nœ adœke awa akwa sœ dœ gbɔgbɔ pa azœ dœ azu kolœ dœ ɔlɔ á a sœ dœ soro.

² Bata tœ awo uzu, awa akwa pa adœke œdœ yakoshe kœtshutshu nene, yashenœ lili kœpara anga angbi yakoshe nene. Œ kœsœ adœke yakoshe tshu yeka á yashe totœ œ wuta tshakudu awa akwa asœmœ.

³ Œ kœsœ adœke yakoshe sœpe dœ soro á tshe katœ ye ti á kpa para anga angbi yakoshe, endje pa adœke tshe mbœrœ angba budu. Kashe akœnœ kœtshu dá tshe wuta tshakudu awa akwanœ. Á tshe kœpara anga angbi yakoshe, endje pa adœke tshe mbœrœ angba dœ yakoshenœ asœmœ nene.

⁴ Aaya, œ sœ ndje awa bale mbœrœ 'e. Bata á Kristu tshu lima, 'e tshu awa bale dœ she yé awa akwa kpa sœsœ dœ gbɔgbɔ pa 'e nene. Ngɔngɔ asœke, 'e ngbɔbatœ 'e dœ Kristu á Ndjaba shé she lœ akuzu asœmœ. Atamœ œ li adœke a zu leyɔ fœ Ndjaba.

⁵ Mbœrœ lɔkɔ á a sœpe lima lœ ɔkɔ, ekpe gbetshelœ lœ awa nœ awa akwa sœ lima kœmbœrœ akwa lœ undu azœ djigi adœke a zu leyɔ fœ kuzu.

⁶ Kashe ngɔngɔ asœke, a kpa dœdœ akanga nœ awa akwa nene, a wuta b̄ata azu á endje tshu b̄alima tœ upu nœ awa akwa. Ataa, a kpa mbœmbœrœ akwa fœ Ndjaba dœ kœro manda ongboro mbeti nene, kashe a mbœrœ akwa fœ Ndjaba dœ tafo awa kwa nœ fshiri.

Akwa nœ awa akwa.

⁷ Atamœ a kpa pa koto o? Awa akwa kœdœ ekperœ a? Œ sœ ataa bale nene. Kashe awa akwa

dá yisœ ekperœ foe mœ. Ataa, mœ wu má ndje lima œsœ egerœ lœsu nene œdœ awa akwa kœpa foe mœ nene adœke: «Sœsœ dœ egerœ lœsu nene.»

⁸ Yé mbœrœ awa akwa, ekperœ za awa foe mœ kœza lœsu mœ ga tœ tshelœ aka egerœ lœsu kœ lœ awa nœ awa o'o. Gbambanœ nene, œdœ awa akwa kœgugu nene, ekperœ tshu ye.

⁹ Utshunœ lima adœke awa akwa wuta, mœ sœ lima dœ soro. Yé œlœ á awa o'o na, ekperœ gbœ soro,

¹⁰ yeka á e kuzu ga pa mœ. Ataa, awa akwa á li má lima adœke œ za soro foe mœ, œ kpa e kuzu ga pa mœ.

¹¹ Gbambanœ nene, ekperœ gbœ awa kœfara mœ lœ awa nœ awa o'o yé, lœ awa nœ ye, œ za kuzu ga pa mœ.

¹² Atamœ, awa akwa sœ yerœ yé awa o'o sœ yerœ, ndjii œdœ pe dœ œtshœnœ.

¹³ Ataa œtshœrœ li kœwo uzu a? (E sœ ataa bale nene. Kashe ekperœ dá wo mœ, œtœnœ dá matœ ye ngbii. Tshe za œrœ á sœ dœ œtshœnœ á fa tœ kuzu. E yindœ kœpa adœke, ekperœ sœ kœmatœ ye tœ egerœnœ kœropanœ dœ tœ ye.

Uzu kœdœ kanga nœ ekperœ

¹⁴ A wusœ nœ adœke awa akwa kœdœ ishiri kashe œmœ kœdœ uzu nœ œkœ, endje ka mœ bœta kanga nœ ekperœ.

¹⁵ Mœ wuwusœ ádá œrœ á mœ sœ kœmbœrœ tœnœ nene. (E rœ á mœ gbœ kœmbœrœ tœnœ, mœ sœsœ kœmbœrœ œtœnœ nene yé œneke á mœ sœ kœyiangba nœ, mœ sœ kœmbœrœ œtœnœ.

¹⁶ Andaa œdœ œneke á mœ yiyindœ nœ nene, mœ kœsœ kœmbœrœ œtœnœ, mœ sœ awa bale

dœ awa akwa yé mœ yindœ nœ adœke awa akwa
sœ dœ ɔtshɔnœ.

¹⁷ Ɛ dœdœ mœ dá sœ kœmbœrœ ataa nene,
kashe ekperœ á sœ lœ mœ.

¹⁸ Gbambanœ nene, mœ wusœ nœ adœke lœ
mœ – mœ yindœ kœpa adœke lœ ɔkɔ mœ – ɔtshɔrœ
sœsœ lœ mœ nene: kœgbe kœmbœrœ ɔtshɔrœ sœ
zœ kashe kœza ga tœ akwa gugu nene,

¹⁹ mbœrœ ɔtshɔrœ á mœ gbe dœ tœnœ, mœ
sœsœ kœmbœrœ tœnœ nene, yé ekperœ á mœ
gbegbe dœ tœnœ nene, mœ sœ kœmbœrœ tœnœ.

²⁰ Andaa, œdœ mœ kœsœ kœmbœrœ œrœ á
mœ gbegbe dœ tœnœ nene, œ dœdœ mœ dá sœ
kœmbœrœ tœnœ nene, kashe ekperœ á sœ lœ mœ.

²¹ Mœ sœ kœgbɔ awa akwa asœke: œmœ á mœ
sœ kœyindœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ, mœ sœ kolœ dœ
gbɔgbɔ ndœ kœmbœrœ ekperœ.

²² Gbambanœ nene, ɓa tœ lœsu mœ, mœ sœ dœ
yanga awa akwa nœ Ndjaba,

²³ kashe ɓa lœ undu mœ, mœ sœ kœwu angbi
awa akwa á sœ kœnga koshe dœ awa akwa neke
á kœwusœrœ nœ mœ yindœ nœ yé œ i mœ ɓata
kanga nœ ekperœ á sœ lœ mœ.

²⁴ Ɛmœ kœdœ adja ayi oyo! Ɛdœ dá vwara mœ
lœ ɔkɔ á sœ kœvwi mœ ga lœ kuzu asœke a?

²⁵ A gi mershe fœ Ndjaba lœ awa nœ Yisu Kristu,
Gbozu nœ azœ!

Ataa, mœ sœ kanga nœ awa akwa nœ Ndjaba
lœ awa kœwusœrœ nœ mœ, kashe ɓata uzu, mœ
kœdœ kanga nœ awa akwa nœ ekperœ.

8

Soro á to ɓa ndœ Ndjaba

¹ Ataa, ngɔngɔ asœke Ndjaba kpa wa ɔgbɔ ngbanga ga tœ azu á endje ngbɔbatœ endje dœ Yisu Kristu nene.

² Gbambancœ nene, awa akwa nœ Ishiri á za soro lœ Yisu Kristu, vwara ɓœ lœ awa akwa nœ ekperœ œdœ pe œnœ kuzu.

³ Awa akwa lili kœvwara uzu lœ ekperœ nene, mbœercœ awa akwa nœ ɔkɔ sœ kœmbœercœ adœke œ sœ dœ gbɔgbɔ nene. Kashe Ndjaba dá mbœercœ œtœnœ. Ndjaba vwa adja Gbolo nœ ye kœna ga pa ɔshɔ ɓata azœ dœ azu kœmbœercœ ekperœ, yé tshe wo gbɔgbɔ nœ ekperœ lœ ɔkɔ.

⁴ Tshe mbœercœ adœke a wuta azu nœ kœmbœercœ œrcœ á sœ ndjii ɓata œneke á awa akwa yindœ nœ. Gbambancœ nene, a kpa sœsœpe dœ ogo kœmbœercœ œrcœ nœ ɔkɔ nene kashe a za awa á Ɔtshɔ Ishiri yisœ nœ fœ azœ.

⁵ Gbambancœ nene, azu á ɔkɔ kœdœ gbozu ga pa endje, endje sœ kœpara œrcœ á ɔkɔ endje sœ dœ ogonœ. Kashe endjeneke á Ishiri kœdœ Gbozu pa endje, endje para œrcœ á Ishiri yindœ nœ.

⁶ Uzu á tshe sœ kœpara œrcœ á ɔkɔ ye sœ dœ ogonœ, sœ kœpara awa kuzu. Kashe tsheneke á tshe sœ kœpara œrcœ á Ishiri yindœ nœ, za awa soro œdœ pe awa kœsœ gee.

⁷ Gbambancœ nene, endjeneke á endje sœ kœpara awa œrcœ á ɔkɔ endje sœ dœ ogonœ, kœdœ ayingba Ndjaba. Endje sœsœ kœmbœercœtœ endje lindœ awa akwa nœ Ndjaba nene yé endje sœsœ ndje dœ gbɔgbɔ kœro manda nœ nene.

⁸ Azu neke á endje para œrcœ á ɔkɔ endje sœ dœ ogonœ, endje ga tœ ala Ndjaba nene.

⁹ Kashe e'e, 'e kpa nana manda œrcœ á ɔkɔ sœ dœ

ogonœ nene, kashe 'e para awa Ishiri nœ Ndjaba mbœerœ á tshe sœ lœ 'e. Uzu á Ishiri nœ Kristu sœsœ lœ ye nene, tshe doédœ uzu nœ Kristu nene.

¹⁰ Ædœ Kristu kœsœ lœ 'e, œkœ 'e tshu tœ upu nœ ekperœ, kashe Ishiri kœdœ soro 'e adœke 'e wuta ndjii tœ ala Ndjaba.

¹¹ Yé œdœ Ishiri nœ tsheneke á tshe she Yisu lœ akuzu kœsœ lœ 'e, tsheneke á tshe she Yisu lœ akuzu œ za bala ndje soro fœ œkœ 'e á tshu lœ awa nœ Ishiri á tshe sœ lœ 'e.

¹² Atamœ aaya, a sœ dœ kuða pa azœ. Kashe œ doédœ kuða nœ kœpara awa ndœ kœna manda ogo nœ œkœ azœ nene.

¹³ Gbambanœ nene, œ kœsœ adœke 'e na manda ogo nœ œkœ 'e, 'e tshu. Kashe œ kœsœ adœke 'e wo ogo nœ œkœ 'e dœ gbœgbœ nœ Ishiri, 'e she.

¹⁴ Mbœerœ azu neke á Ishiri nœ Ndjaba sœ kœyisœ awa fœ endje, kœdœ agbolo nœ Ndjaba.

¹⁵ Yé Ishirinœ á Ndjaba za she fœ 'e asœmœ, mbœmbœerœ adœke 'e dœ akanga yé 'e sœ dœ awa nene; kashe tshe mbœerœ adœke 'e te agbolo nœ Ndjaba yé tshe za awa fœ azœ ndœ kœ'e Ndjaba adœke: «Aba!»

¹⁶ Ishiri nœ Ndjaba sœ kœpa dœ tœ ye lœ gbetshelœ nœ azœ adœke azœ kœdœ agbolo nœ Ndjaba.

¹⁷ Yé ɓata agbolo nœ Ndjaba, a gbœ ndje œrœ manda Ndjaba. A gbœ awa bale dœ Kristu; gbambanœ nene, œ kœsœ adœke a wu oyo awa bale dœ Kristu, a sœ ndje bala dœ she awa bale lœ mokœ nœ ye.

Mokœ á agbolo nœ Ndjaba œ wu

18 Mœ wusœ nœ adœke mokɔ nœ Ndjaba á agbolo nœ ye œ wu bala ropa oyonœ á a sœ kœwu tœnœ ngɔngɔ asœke ye.

19 Œrœ kɔ á Ndjaba mbœrœ sœ kœkate dœ lɔsu ga lafo adœke œne wu ɔlɔnœ á tshe ma mokɔ nœ agbolo nœ ye.

20 Gbambanœ nene, œrœnœ kɔ œ yo ga tshakudu tshagbozu nœ gbɔgbɔ á ádáncœ gugu nene, œ scœsœ mbœrœ á œrœnœ yindœ nœ nene kashe mbœrœ á Ndjaba yindœ nœ ataa. Kashe œrœnœ ko lɔsu endje ga tœ Ndjaba.

21 Œ yindœ kœpa adœke œrœ á ndjaba mbœrœ sœ kœkate kœwuta ɔlɔ bale tshakudu gbɔgbɔ kœndirœ á sœ kœtepa œrœnœ tœ akanga, yé œ gbɔ kœvwara osho œdœ mokɔ nœ agbolo nœ ye.

22 A wusœ nœ adœke œrœ kɔ á Ndjaba mbœrœ sœ ngɔngɔ asœke kœwu oyo mara á yashe œ wu dœ lɔkɔ kœzu gbolo.

23 Œ dœdœ kolœ œrœ á Ndjaba mbœrœ nene. Œ dœ ndje azœ á a gbɔ Ishiri ɓata ali tshakala kœtorœ nœ Ndjaba, a sœ ndje kœwu oyo tœ lɔsu azœ kœkate adœke Ndjaba fa azœ tœ agbolo nœ ye yé œ vwara azœ djigi.

24 Gbambanœ nene, a she lima kolœ lœ awa nœ kœza lɔsu azœ ga ndœ Ndjaba, Kashe a kœsœ kœwu œrœ á a za lɔsu azœ ga pa nœ, œ kpa dœdœ kœza lɔsu ga pa œrœ nene. Uzu dé dá za lɔsu ye ga tœ œrœ á tshe wu a?

25 Kashe œ kœsœ adœke a za lɔsu azœ ga tœ œrœ á a wuwu damba nene, œ li adœke a kate dœ kœru lɔsu.

26 Ga pa nœ dœmœ, Ishiri œ ti kane azœ lœ kœmɔ nœ azœ mbœrœ a wuwusœtœ azœ tœ kœza

avwala fœ Ndjaba бата á li nene. Kashe Ishiri dœ tœ ye œ za avwala mbœrœ azœ fœ Ndjaba dœ mara á uzu œ li kœza œtœnœ nene.

²⁷ Yé Ndjaba á tshe wusœ lsu azœ dœ azu kœ, tshe wusœ œneke á Ishiri yindœ kœyu she tœnœ ye. Gbambanœ nene, Ishiri sœ kœza avwala nœ ye mbœrœ ayerœ azu liaka gbetshelœ nœ Ndjaba.

²⁸ A wusœ nœ adœke Ndjaba mbœrœ adœke œrœ kœ sœ dœ œtshœnœ mbœrœ azu á endje yindœ ye, á tshe e endje liaka œneke á tshe guma lima utshunœ.

²⁹ Gbambanœ nene, Ndjaba ke endje utshunœ, á wa adœke endje li dœ ishiri Gbolo nœ ye á tshe kœdœ eya nœ aaya ndjoro.

³⁰ Azunœ á Ndjaba wa o'o mbœrœ endje utshunœ ascœmœ, tshe e ndje endje; endjeneke á tshe e endje, tshe mbœrœ adœke endje wuta ndjii yé endjeneke á tshe mbœrœ adœke endje wuta ndjii, tshe mbœrœ adœke endje sœ lœ mokœ nœ ye.

Kœyindœsho nœ Ndjaba

³¹ Ataa, a kpa pa koto o? Œdœ Ndjaba kœsœ mbœrœ azœ, œdœ dá yiangba azœ a?

³² Ndjaba vwavwara lima tœ ye tœ kœza Gbolo nœ ye tshebale fœ azœ nene, kashe tshe za lima she mbœrœ azœ para kœkœ. Bata á tshe za Gbolo nœ ye tshebale fœ azœ, œrœ gafe dá tshe kpa duru azœ tœnœ a?

³³ Œdœ dá tœ meza pa azu á Ndjaba ke endje a? Uzu bale nene. Gbambanœ nene, Ndjaba mbœrœ adœke endje wuta ndjii.

³⁴ Œdœ dá wa œgbœ ngbanga pa endje a? Uzu bale nene! Gbambanœ nene, Yisu Kristu tshu œ she

lœ kuzu yé œ sœ ga tœ kuni Ndjaba; á sœ kœza avwala tœ upu nœ azœ.

³⁵ Æde dá li kœkurutshelœ azœ dœ kœyindoesho nœ Kristu a? Ædœ œrœ kanga, œdœ awa, œdœ kœwu œrœ kanga, œdœ ogo, œdœ oyo œrœ tshapashœ, œdœ œrœ á yindœ kœndi soro œdœ pe ugu kamba a? Ærœ bale nene!

³⁶ Gbambanœ nene, endje sù adœke:
«ɔlœ dœ ɔlœ endje para awa nœ kœwo 'a lœ kumu zœ;

endje wu 'a bata apata á endje na kœwo endje.»

³⁷ Kashe lœ œrœncœ kœ asœke, a wuta kœropa nœ kolœ dœ gbœgbœ nœ Ndjaba á tshe yi ndœ azœ.

³⁸ Gbambanœ nene, mœ wu adja sœ nœ adœke: œdœ kuzu œdœ ndje soro, œdœ aandjelu œdœ ndje ekpe ishiri, œdœ kpesheke œdœ 6a mbatsha, œdœ gbœgbœ,

³⁹ œdœ gbœgbœ 6a lafo, œdœ ndje 6a budu ɔshœ, œdœ anga œrœ á Ndjaba mbœrœ, œrœ bale nene œ li kœkurutshelœ azœ dœ kœyindoesho nœ Ndjaba, á matœ ye lœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu ugu nene.

9

Ndjaba ke azu Israyele

¹ Æneke á mœ sœ kœpa fœ 'e kœdœ adja o'o. Gbambanœ nene, mœ kœdœ uzu nœ Kristu; mœ sœsœ kœpa wala nene, gbetshelœ nœ mœ sœ kœpa tœ upu nœ mœ lœ awa nœ ɔtshœ Ishiri.

² Lœsu mœ su dœ egerœ oyo yé œ sœ kœka mœ ɔlœ dœ ɔlœ.

³ Mœ sœ má kœyindœ nœ adœke Ndjaba darandœ mœ yé œ kurutshelœ mœ dœ Kristu

lœ kumu aaya mœ dœ Ayuda á endje zu mœ dœ endje lœ mara bale.

⁴ Endje kœdœ azu Israyele, á Ndjaba ke lima endje adœke endje dœ agbolo nœ œne á yi lima sœ mokɔ nœ ye fœ endje. Tshe guma lima ayo dœ endje, œ za lima awa akwa nœ ye fœ endje yé œ yi lima sœ mara á endje li kœdonga dœ she fœ endje. Tshe pa lima tœ œrœ fœ endje.

⁵ Endje kœdœ aata azœ. Kristu wuta uzu yé endje zu she lœ mara nœ endje. Tshe ropa œrœ kɔ. Œshe kœdœ Ndjaba á endje donga she waa dœ waa. Ame!

⁶ Andaa, o'o á Ndjaba katœ nœ lima fœ endje sœsœ gbambancœ nene. Kashe œ dœdœ azu Israyele para kɔkɔ dá dœ azu Israyele nene.

⁷ Ugurutœ aata Abrayamo kɔ, anga endje dœdœ agbolo nœ ye nene. Mbœrœ tœncœ dá Ndjaba pa liya adœke: «Agbolo á mœ pa tœ endje fœ 6œ, endje to lœ Izaka.»

⁸ Œ má adœke: œ dœdœ agbolo nœ œkɔ dá dœ agbolo nœ Ndjaba nene. Kashe kotœ agbolo á Abrayamo zu lima endje liaka o'o á Ndjaba pa tœncœ dá dœ adja agbolo nœ ye.

⁹ Ndjaba ka lima tœ o'o fœ Abrayamo adœke: «Ngbugu manda nœ, mœ kwa bala tœ mœ ga ndœ zœ kolœ dœ oloncœ asœke, yé awo zœ dœ Sara œ zu gbolo yakoshe.»

¹⁰ Œ dœdœ kolœ asœmœ nene, kashe Rebeka gbɔ ndje lima nguzu ameya á aba endje bale kœdœ ata azœ dœ Izaka.

¹¹⁻¹² Andaa, utshu kœzu endje, damba endje wuwu lima sœ tshelœ kata ekperœ dœ œtshœrœ nene, Ndjaba pa lima fœ Rebeka adœke: «Œgbɔ

gbolonœ œ dœ kanga nœ inginœ.» Tshe pa lima atamœ mbœrœ kœma adœke œne ke liaka gbetshelœ nœ œne. Tshe para kolœ endjeneke á tshe e endje, tshe wuwu akwa nœ endje nene.

¹³ Endje su ɓala Buku nœ Ndjaba adœke: «Mœ yindœ Yakobo yé mœ yiangba Esawu.»

¹⁴ Ataa a kpa pa koto o? Ndjaba sœsœ ndjii nene a? Bale nene!

¹⁵ Ndjaba pa lima fœ Moyize adœke: «Mœ wu oyo uzu á mœ yindœ kœwu oyo ye, yé mœ má ɔtshɔ ɓsu ga tœ uzu á mœ yindœ kœma ɔtshɔ ɓsu ga tœ ye.»

¹⁶ Ɛ yindœ kœpa adœke ɔtshɔ ɓsu nœ Ndjaba sœsœ mbœrœ œneke á azu yindœ nœ too ndje mbœrœ gbɔgbɔ nœ azu nene, kashe œ sœ kolœ mbœrœ á tshe wu oyo uzu dœ tœ ye.

¹⁷ Endje su lima adœke Ndjaba pa fœ gbozugo Ezipito adœke: «Mœ za ɓœ tɔ ɓata gbozu mbœrœ kœma gbɔgbɔ nœ mœ á azu tshapashɔ djigi kœwu mokɔ nœ mœ.»

¹⁸ Ɛtœnœ ataa dá Ndjaba kœyindœ nœ yekane á tshe wu oyo uzu; yé tshe kœyi ndje ndœ nœ, tshe mbœrœ adœke uzu sœ dœ gbɔkumu.

Ókó œdœ ɓsu kœwu oyo nœ Ndjaba

¹⁹ Anganœ uzu œ yu mœ adœke: «Ɛ kœsœ ataa, œ mbœrœ kotoo á Ndjaba œ gbagbara azœ dœ azu a? Ka œdœ dá li kœvwaratœ ye tœ œrœ á tshe yindœ kœmbœrœ tœnœ a?»

²⁰ Kashe ɓœ kœdœ œdœ yekane á vwaratœ zœ tœ upu nœ Ndjaba a? Ɛdœ dá wu ɓalima ɓsú kœyu uzu á tshe mbœrœ she adœke: «Mbœrœ gadé á ɓœ mbœrœ mœ atake a?»

21 Ayi koembæroε lɔsú lili koembæroε œeneke á tshe yindœ noε doε óto noε ye nene a? Tshe li kœa ótó: œ mbæroε anganoε doε œgbɔ lɔsú yé œ mbæroε ndje anganoε doε amba lɔsú. Œ sœsœ ataa nene a?

22 A wusœ noε adœke Ndjaba yi lima ndœ kœma ókó noε ye œdoε pe gbɔgbɔ noε ye. Kashe tshe sœ lima doε ugu lɔsu mbæroε azu á li lima adœke endje gbɔ djofele, á endje li lima doε kuzu.

23 Tshe mbæroε ataa, mbæroε kœyisœ egerœ mokɔ noε ye ga ndœ azu á tshe wu oyo endje yé á ke endje lima utshunoε á guma endje koeli ga loε mokɔ noε ye.

24 Azœ koedœ azunoε á tshe e endje ascœmœ, azœ á tshe e azœ ko ugurutoε Ayuda nene kashe ugurutoε angbi azu ndje.

25 Tœnoε koedœ o'o ama Ndjaba á Oze su lima adœke:

«Azu ogo á endje doédœ azu noε mœ nene,
mœ e endje bala azu noε mœ;
yé angbi azu á mœ yiyi lima ndœ endje nene,
mœ yindœ endje waa.

26 Ba tœ osho á endje pa lima foε endje adœke:

“E doédœ azu noε mœ nene”,
ba zœ ascœmœ, endje e endje agbolo noε Ndjaba noε
soro.»

27 Isaya gbara ndje lima atake tœ upu noε azu Israyele:

«Œdoε azu Israyele kœngba ndje βata mindu tshatoε
ama kota gbaa,
kolœ udu endje teasho dá she.

28 Gbambanoε nene, œeneke á Ndjaba pa tœnoε,
tshe mbæroε adœke œ mbæroœtoε endje djigi œdoε
gbara pa œshɔ.»

29 Kolœ Isaya kpa pa ndje lima utshunœ adœke:
 «Ɛdœ Gbozu nœ gbɔgbɔ kɔ kœkaka lima tœ anga
 aata azœ ti fœ azœ nene,
 dá a wuta má ndje ɓata azu ongbo Sodomo, a liili
 má ɓata azu ongbo Gomora.»

Azu Israyele œdœ kœshe lœ awa nœ kœyindœrœ

30 Atamœ a kpa pa kotoo? A pa adœke: azu
 neke á endje doédœ Ayuda nene yé á papara awa
 adœke œne wuta ndjii tœ ala Ndjaba nene, Nd-
 jaba mbœrœ adœke endje wuta ndjii tœ ala œne
 mbœrœ kœyindœrœ.

31 Andaa, azu Israyele para lima awa adœke œne
 wuta ndjii tœ ala Ndjaba lœ awa nœ kœmbœrœtœ
 endje liaka awa akwa kashe endje wuwuta lima
 ndjii nene.

32 Mbœrœ gadœ e? Ádánœ kœdœ adœke endje
 gbegbe lima kœsœ dœ kœyindœrœ nene kashe
 endje za lima lœsu endje ga pa akwa nœ endje.
 Endje za ada endje tɔ badja á sœ kœko endje vesho.

33 Endje su ala Buku nœ Ndjaba adœke:
 «'E dji, mœ za badja tɔ ɓa lakpi Siyona,
 œtœnœ kœdœ badja á azu œ ko ada endje tɔ tœnœ
 á ko endje vesho.
 Kashe uzu á tshe kœsœ dœ kœyindœrœ ga ndœ ye,
 tshe gbɔ tshula nene.»

10

Ayuda dœ angbi azu sœ dœ Gbozu bale

1 Aaya, œrœ á mœ yindœ nœ dœ lœsu mœ bale,
 yé á sœ kœza avwala nœ mœ fœ Ndjaba tœnœ
 kœdœ adœke tshe she Ayuda.

² Gbambanœ nene, mœ wusœ nœ adœke endje sœ dœ egerœ ogo kœmbœrœ akwa nœ Ndjaba kashe endje wuwusœ awa kœmbœrœ tœncœ dœ ɔtshœnœ nene.

³ Endje wuwusœ mara á Ndjaba mbœrœ adœke uzu wuta ndjii tœ ala ye nene. Endje para kœwuta ndjii dœ awa nœ endje dœ tœ endje. Mbœrœ tœncœ atamœ, endje zatatœ endje fœ Ndjaba yeka á tshe kœmbœrœ adœke endje wuta ndjii nene.

⁴ Gbambanœ nene, Kristu mbœrœ œneke kɔ á li má adœke awa akwa mbœrœ yekane á endjeneke kɔ á endje sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ ye kœwuta ndjii tœ ala Ndjaba.

Uzu kɔ á tshe sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu, tshe she

⁵ 'E dji o'o á Moyize sú tœ upu nœ kœsœ ndjii á to lœ awa akwa: uzu kœro manda awa akwa, œ sœ dœ soro lœ awa nœ awa akwa.

⁶ Kashe tœ kœwuta ndjii dœ awa nœ kœyindœrœ, tshe pa lima adœke: «Yuyutœ zœ nene adœke: œdœ dá ɔ ga lafo a?» Œ sœ b̄ata kœza Yisu jerœ tœncœ ga ati.

⁷ 'E yuyu ndje tœ 'e nene adœke: «Œdœ dá jerœ ga lœ ogo nœ akuzu a?» Œ sœ b̄ata 'e kpa yindœ kœmbœrœ adœke Yisu kpa she lœ akuzu.

⁸ Kashe Moyize pa lima kotoo? Tshe pa lima atake: «O'o ama Ndjaba sœ ndoo dœ b̄œ, œ sœ lœ ama zœ; œ sœ ndje tœ l̄su zœ.» O'onœ asœmœ kœdœ o'o nœ kœyindœrœ á a sœ kœmindœ nœ.

⁹ Œdœ b̄œ kœpa dœ ama zœ adœke Yisu kœdœ Gbozu, á yindœ nœ dœ l̄su zœ adœke Ndjaba she she lœ akuzu ye, b̄œ she bala ye.

10 Mbœrœe kœyindœe nœe dœe lœsu zœe dá Ndjaba œe mbœrœe adœeke 6œe sœe ndjii, yé 6œe kœepandœe nœe dœe ama zœe dá Ndjaba œe she 6œe.

11 Gbambanœe nene, endje sù 6ala Bukunœe adœeke:

«Uzu kœ á tshe sœe dœe kœyindœerœe ga ndœe Yisu, tshe gbœ tshula nene.»

12 Ádánœe á Ayuda dœe angbi azu sœesœe kpi nene. Gbozu nœe endje kœedœe Yisu Kristu á tshe to ɔtshœrœe nœe ye fœe azu para kœkœ á endje e i'iri ye.

13 Mbœrœe á endje sù 6ala Buku nœe Ndjaba adœeke:

«Uzu kœ á tshe e i'iri Gbozu, tshe she.»

14 Kashe endje e i'iri ye kotoo œedœe endje kœesœe dœe kœyindœerœe ga ndœe ye nene a? Yé endje sœe dœe kœyindœerœe ga ndœe ye kotoo œedœe endje kœedjidji damba o'o nœe ye nene a? Endje dji o'o nœe ye kotoo œedœe a kœemimindœe nœe nene a?

15 Endje mindœe o'onœe kotoo œedœe endje kœevwavwa azu nene a? Endje su 6ala Buku nœe Ndjaba adœeke:

«Yanga waa kœewu azu á endje na dœe ɔtshœ O'o fœe azu.»

16 Kashe azu para kœkœ dá yindœe ɔtshœ O'onœe nene. Isaya pa lima tœe upunœe adœeke:

«Gbozu, œede dá yindœe o'onœe á 'a sœe kœemindœe nœe a?»

17 Ataa, kœyindœerœe to lœe kœemindœe o'o ama Ndjaba yé kœemindœe o'o ama Ndjaba kœedœe kœemindœe ɔtshœ O'o nœe Kristu.

18 Mœe sœe kœeyu adœeke: ataa azu Israyele djidji lima o'onœe asœeke nene a? Adjapu, endje dji lima kœ. Mbœrœe Buku nœe Ndjaba pa adœeke:

«Endje dji tshama endje na tœenœe pa œshœ djigi,

yé o'o ama endje œ na rotoœnce tœ osho kœ pa
 œshœnce asœke.»

¹⁹ Mœ sœ kpa kœyu adœke: Ataa azu Israyele djidji
 lima dœ œtshœnce nene a? Ndjaba pa lima ndœ nœ
 lœ ama Moyize adœke:

«Mœ mbœrœ adœke 'e sœ dœ úkú ga tœ azu á
 endje doédœ azu nœ mœ nene.

Mœ mbœrœ adœke 'e sœ dœ ókó ga tœ angbi
 azu á endje gugu dœ kœwusœrœ nene.»

²⁰ Isaya kpa na œrrr kœpa adœke:

«Azu á endje sœsœ lima kœpara mœ nene, gbœ mœ,
 mœ matœ mœ fœ azu neke á endje sœsœ
 lima kœyu mœ tœ œrœ nene.»

²¹ Yé mbœrœ azu Israyele, tshe pa lima adœke:

«Ōlœ kœ, mœ yi lima kane mœ mbœrœ kœ'e endje
 kashe endje djidji lima o'o ama mœ nene.

Endje kœdœ aayi gbœkumu œdœ adjipudji.»

11

*Ndjaba vwavwara lima tœ ye tœ azu Israyele
 nene.*

¹ Mœ sœ kœyutœ mœ adœke: Adja Ndjaba
 vwaratœ ye tœ azu nœ ye ye a? Bale nene!
 Gbambœnce nene, œmœ ndje kœdœ uzu Israyele,
 ata Abrayamo lœ mara nœ Abendjame.

² Ndjaba vwavwaratœ ye tœ azu nœ ye á tshe
 ke lima endje katshatsha nene. 'E wuwusœ o'o á
 Eliya pa lima ala Buku nœ Ndjaba œlœ á tshe sœ
 kœki oyo tœ upu nœ azu Israyele fœ Ndjaba nene
 a?

³ Tshe ki lima adœke: «Gbozu, endje wo aayi
 kœgbara o'o nœ zœ, œ kavwa wopa nœ zœ. Mœ

sœpe dœ kuti mœ tshebale yé endje kpa sœ kœpara awa ndœ kœwo mœ.»

⁴ Kashe Ndjaba gi lima o'o gade fœ she a? Tshe gi lima fœ she adœke: «Mœ gumasœ azu kutu mindu dœ bisha á endje kukuku ga utshu ndjaba Bala nene.»

⁵ Awa bale ndje ngɔngɔ asœke, anga udu azu á Ndjaba ke endje liaka ɔtshɔ ɔsu nœ ye sœpe zœ.

⁶ Tshe keke lima endje mbœrœ akwa nœ endje nene, kashe kolœ mbœrœ ɔtshɔ ɔsu nœ ye. Ete nene, ɔtshɔ ɔsu nœ Ndjaba kpa dœ ɔtshɔ ɔsu nene.

⁷ Atamœ a kpa pa kotoo? Azu Israyele gbɔgbɔ œrœ á endje sœ lima kœpara tœnœ nene, kolœ endjeneke á Ndjaba ke endje dá gbɔ. Anga endje wuta lima dœ gbɔkumu,

⁸ ɓata á endje sú ala Bukunœ adœke: «Ndjaba mbœrœ adœke kœwusœrœ nœ endje papara awa kœwusœ ádá o'o nene. Tshe pakata ala endje kœwu œrœ œdœ utu endje kœdji o'o œerr ngɔngɔ asœke.»

⁹ Davidi pa ndje adœke:

«Kaka kœzirœ nœ endje fa úkú œdœ gbanda,
œ kɔrɔ awa kœyo endje dœ endje gbɔ œneke á li dœ endje,

¹⁰ Kaka adœke endje kpa wuwu œrœ nene œerr ala endje bu,

mbœrœ adja adœke ovoro endje lu ga tœnœ.»

¹¹ Mœ kpa sœ kœyutœ mœ adœke: «Lɔkɔ á Ayuda ko lima ada endje tɔsho, endje yo lima waa ye a?» Bale nene. Kashe ekperœ nœ endje kɔrɔ awa fœ angbi azu adœke endje gbɔ kœshe, á kœvwa Ayuda kœmbœrœ úkú.

12 Andaa, œdœ ekperœ nœ Ayuda kœza kœgbœrœ fœ tshapashœ, á kœyo endje kœza kœgbœrœ fœ angbi azu, ataa œtshœrœ kpa ropa nœ œlœ á endje kpa kwatœ endje kœ ga pa awa kœshe.

Angbi azu œ she

13 Mœ sœ kœpa fœ e'e dœe azu á 'e dœœdœe Ayuda nene: œmœ kœdœe ayi avwa á Ndjaba ke mœ mbœrœ angbi azu yé mbœrœ tœnœ ataa, mœ sœ dœe yanga mbœrœ akwa á mœ mbœrœ asœeke waa.

14 Mœ gbe kœmbœrœ ataa adœeke aaya mœ wuta dœe úkú yeka anga endje kœshe.

15 Gbambanœ nene, œlœ á Ndjaba vvara lima tœe ye tœe Ayuda, tshe guma lima tshaguru tœe ye dœe tshapashœ. Atamœ œlœ á tshe kpa kœguma tshagurutœe ye dœe endje, œ sœ bœta uzu to lœe kuzu á kwa ga lœe soro nene a?

16 Œdœe uzu kœza ali kumu œrœe kindi nœe ye fœ Ndjaba, udu œrœœnœe kœ kœdœe œnœe Ndjaba. Œdœe uzu kœza ndje eshe œyo fœ Ndjaba, ganeanœ ndje kœdœe œnœe ye.

17 Azu Israyele sœ bœta œyo olive á Ndjaba de anga ganeanœ tœnœe yé tœe œsœe ganeanœ asœmœ, tshe za bœe tœrœ ga zœ œbœe dœe angbi uzu bœta ganea olive tshelœe gusu. Bœe sœe ndje kœgbo kœziœe á sœe kœeto lœe eshe œyo olive á sœe kœœ tœnœe.

18 Ádánœe á lili adœeke bœe sœe dœe egerœe kumu nene utshu ganea á endje de. Kotoo á bœe ti kanga zœe a? Œ dœœdœe bœe dá sœe kœza eshe œyo nene kashe eshe œyo dá sœe kœza bœe.

19 Anganœ 6œ sœ kæpa ndje adœke: «Endje de lima ganea ɔɔ asœke yeka á mœ kægbɔ osho kœsœ tœnœ.»

20 Adjapu. Endje de ganeanœ asœmœ mbœrœ á endje gugu lima dœ kœyindœrœ nene yeka á 6œ gbɔ osho tshangbanœ mbœrœ kœyindœrœ. Kashe dudu okoro zœ nene, yé ala zœ gbɔ kane.

21 Gbambanœ nene, œdœ Ndjaba kœde Ayuda á endje kœdœ adja ganea ɔɔ, ala zœ gbɔ anganœ tshe de ndje 6œ awa bale.

22 'E wu mara á Ndjaba sœ kœema ɔtshɔ lɔsu nœ ye œdœ kœza djofele nœ ye kane: tshe za djofele fœ azu á endje yo yé œ má ɔtshɔ lɔsu ga ndœ zœ. Mbœrœ adœke œndœ zœ di lœ ɔtshɔ lɔsunœ asœmœ ete nene, endje de ndje 6œ ye.

23 Kashe lɔkɔ á Ayuda kpa kœfatshalɔsu endje, endje kwa ga tœ osho á endje sœ lima tœnœ utshunœ. Gbambanœ nene, Ndjaba sœ dœ gbɔgbɔ kœgi endje ga tœ ɔɔ ga manda œsœ endje.

24 Œ6œ dœ angbi uzu, 6œ kœdœ ganea tshelœ gusu á ndjaba de 6œ á za 6œ tɔrɔ ga tœ ɔɔ á 6œ sœsœ lima tœnœ nene. Kashe Ayuda, endje kœdœ adja ganea ɔɔ olivenœ, Ndjaba li kpa kœgi endje ga manda endje tɔrɔ ga tœ ɔɔ á endje sœ lima tœnœ.

Ndjaba œ she Ayuda

25 Aaya, mœ yindœ nœ adœke, 'e wusœ o'o nœ Ndjaba á zatœ ye yiwa tœnœ asœke, á 'e kœzazatœ 'e nene adœke 'e kœdœ aayi kœwusœtœ. O'onœ asœke dœke: anga tshakala azu Israyele œ wuta kœdji tshelœ kata o'o asœ nene œrrr adœke angbi azu djigi wuta ga tœ kœshe.

26 Yé manda nœ dá Azu Israyele kə œ she ɓata á endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke:

«Ayi kœvwarā azu œ to ɓa lakpɪ Siyona,
tshe gi ekperœ tœ aata Yakobo.

27 'E wu ayo á mœ mbœrœ bala dœ endje,
lɔkə á mœ i ekperœ nœ endje.»

28 Ayuda vwarā lima tœ endje tœ Ɔtshə O'o yé œ wuta lima ayingba Ndjaba yekane á kərɔ awa fœ 'e. Kashe Ndjaba sœ kœyindœ endje waa dœ waa mbœrœ á tshe ke lima aata endje.

29 Gbambanœ nene, Ndjaba kœza œrœ fœ uzu tshe kpa za tshakane ye nene. Tshe kœ'e uzu, tshe kpa fatshelœ ama ye nene.

30 Utshunœ lima 'e sœsœ kœdji Ndjaba nene yé ngəngə asœke Ndjaba wu oyo 'e mbœrœ Ayuda vwaratœ endje tœ kœdji she.

31 Awa bale ngəngə asœke endje vwaratœ endje tœ kœdji o'o adœke Ndjaba kœwu oyo 'e, á manda nœ yekane á tshe kœwu ndje oyo endje.

32 Gbambanœ nene Ndjaba mbœrœ lima adœke azu para kəkə vwarā lima tœ endje tœ kœdji o'o ama œne. Tshe mbœrœ lima atamœ adœke œne ma lɔsu kœwu oyo endje para kəkə.

33 Adja Ndjaba gerœ waa. Ɛsœ kœwusœtœ nœ ye dœ pe kœwusœrœ nœ ye gerœ ndje waa. Uzu bale á tshe wusœ ada kœwa o'o nœ ye gugu, uzu bale á tshe wu ndje sœ œrœ á tshe yindœ kœmbœrœ tœnœ gugu nene.

34 Buku nœ Ndjaba pa adœke: «Ɛdē dá wusœ gbetshelœ nœ Ndjaba?
Ɛdē dá li tœ kœmi upu fœ she a?

35 Ɛdē dá to œrœ tœ alinœ fœ she,
yekane á tshe kœgi tshangbanœ fœ she a?»

³⁶ Gbambance nene, œere kɔ to ɓa ndœ ye, œere kɔ sœ dœ soro lœ awa nœ ye yé œere kɔ sœ mbœere she. Kaka mokɔ nœ Ndjaba sœ waa dœ waa. Ame!

12

Tafo soro lœ Yisu Kristu

¹ Aaya, ɓata á Ndjaba má ɔtshɔ lɔsu nœ ye fœ azœ, mœ yindœ nœ adœke 'e zatœ 'e fœ she ɓata tokóró nœ soro, á endje gi ga indirinœ yé á sœ kœza yanga fœ she. Asœke kœdœ adja mara kœdonga Ndjaba á li dœ 'e kœdonga dœ she.

² 'E mbœembœerœtœ 'e ɓata azu tshapashœne asœke nene kashe 'e za awa fœ Ndjaba kœto tafo kœwusœrœ fœ 'e yeka á 'e kœwusœ œeneke á Ndjaba yindœ nœ, œeneke á sœ dœ ɔtshœne, œeneke á za yanga fœ she, œeneke á li.

³ Yé mbœere ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba ga ndœ mœ, mœ sœ kœpa fœ 'e adœke 'e zatatœ 'e ga lafo kœero mara á 'e sœ dœ tœne nene. Kashe 'e sœ dœ gbetshelœ neke á li, adœke uzu dœ uzu wutœ ye liaka kœyindœrœ á Ndjaba to fœ she.

⁴ Gbambance nene, undu azœ sœ bale kashe œere kotœne ngba waa. Akwa á œere kote undu azœ bale dœ bale œ mbœere sœsœ awa bale nene.

⁵ Awa bale a ngba waa, kashe a wuta undu uzu bale lœ kœngbœtœ azœ bale dœ Kristu yé uzu dœ uzu kœdœ œere kote undœne.

⁶ Uzu dœ uzu sœ dœ gbœgbœ kœmbœere dœ akwa kpikpi dœ mara á Ndjaba to fœ she lœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye. Œ kœsœ adœke Ndjaba to gbœgbœ nœ kœgbara dœ o'o fœ uzu, œ li adœke tshe gbara lindœ kœyindœrœ.

7 Uzu á tshe koesœ doe gbɔgbɔ nœ koeti kane anganœ, kaka adœke tshe ti kane anganœ. Yé uzu á tshe koesœ doe gbɔgbɔ nœ kœyisœ œrœ, kaka tshe yisœ œrœ.

8 Uzu á tshe koesœ doe gbɔgbɔ nœ koeto gbɔgbɔ fœ anganœ, kaka tshe to gbɔgbɔ fœ anganœ. Uzu á tshe koesœ doe gbɔgbɔ nœ koeto œrœ, kaka tshe to doe l̩su ye bale. Uzu á tshe koesœ tœ gbozu tshapa anganœ, kaka tshe zatœ ye djigi ndœ nœ. Uzu a tshe koesœ doe gbɔgbɔ ndœ kœwu oyo azu, kaka tshe mbœrœ doe yanga.

9 Œ li adœke 'e yindœ anga 'e doe adja kœyindœsho. 'E kpa awa ekperœ yé œ zatœ 'e djigi ndœ kœmbœrœ ɔtshœrœ.

10 'E yindœtœ 'e ugurutœ 'e ɔata aaya azu: 'e liscœtœ 'e ugurutœ 'e.

11 'E mbœrœ akwa doe gbɔgbɔ yé 'e mbœmbœrœ ɔɔɔ nene. 'E mbœrœ akwa fœ Gbozu doe l̩su 'e bale.

12 'E sœ doe yanga lœ kœko l̩su nœ 'e ga tœ Ndjaba. 'E sœ doe ugu l̩su lœ oyo yé œ sœ doe kœru l̩su lœ avwala.

13 'E ti kane ayerœ azu nœ Ndjaba á endje sœ lœ oyo yé œ za osho koesœ ɔɔ doe ɔɔ fœ agene.

14 'E pa ɔtshɔ o'o ga tœ azu á endje sœ kœmbœrœ œrœ kanga fœ 'e. 'E to kane 'e ga pa endje kashe 'e dadarandœ endje nene.

15 'E sœ doe yanga awa bale doe azu á endje sœ doe yanga, œ ki awa bale doe azu á endje sœ doe iki.

16 'E sœ doe gbetshelœ bale ugurutœ 'e. 'E kpa awa koesœ doe egerœ kumu kashe 'e zatœ 'e ga

ati. Adja 'e gbegbe nene adœke 'e kœdœ azu nœ kœwusœtœ.

¹⁷ Ædœ uzu kœmbœrœ ekperœ fœ 'e, 'e gigi ekperœ fœ she nene kashe 'e para awa kœmbœrœ œtshœrœ utshu azu para kœkœ.

¹⁸ 'E mbœrœ œeneke kœ á li dœ gbœgbœ nœ 'e adœke tshagurutœ 'e sœ dœ kœsœ gee.

¹⁹ Aaya á mœ yindœ 'e, œdœ azu kœmbœrœ ekperœ fœ 'e, 'e gigi ekperœ dœ tœ 'e nene. Kashe 'e za awa adœke ókó nœ Ndjaba kœmbœrœ akwa. Gbambœ nene, endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke: «Æmœ dá gi tshangba ekperœ, œmœ ndje dá gi kufa tshangba ekperœ kœ», Ndjaba dá pa ataa.

²⁰ Yé ga pa nœ, endje kpa su ndje adœke: «Ædœ yingba zœ kœsœ dœ ogo, to kœzirœ fœ she; œdœ tshe kœsœ dœ ogo ungu, su ungu fœ she; gbambœ nene, œdœ bœ kœsœ kœmbœrœ atamœ, bœ sœ kœva jiwo ga pa kumu ye.»

²¹ Zaza awa fœ ekperœ adœke œ ropa zœ nene kashe ropa ekperœ lœ awa nœ kœmbœrœ œtshœrœ.

13

A zatœ azœ ga tshakudu agbozu nœ Lita

¹ Æ li adœke uzu kœ zatœ ye ga tshakudu agbozu nœ Lita mbœrœ akwa tshagbozu kœ to ba ndœ Ndjaba; yé agbozu á a sœ dœ endje, Ndjaba dá ko endje.

² Atamœ uzu kœ á tshe kœvwaratœ ye tœ kœzatœ ye ga tshakudu agbozu nœ Lita, tshe vwaratœ ye tœ kœmbœrœtœ ye liaka œeneke á Ndjaba guma yé Ndjaba œ wa œgbœ ngbanga ga tœ ye.

³ Gbambance nene, azu á endje sœ koembœrœ otshœrœ, endje kpa awa agbozu nœ Lita nene kashe azu neke á endje mbœrœ ekperœ dá kpa awa endje. Œdœ uzu kœyindœ nœ adœke awa agbozu nœ Lita mbœrœ œne nene, œ li adœke tshe mbœrœ otshœrœ yekane á endje kœlisœ ye.

⁴ Gbambance nene, agbozu nœ lita kœdœ aayi akwa nœ Ndjaba mbœrœ kœyisœ koembœrœ otshœrœ fœ azu. Œdœ 6œ koembœrœ ekperœ, œ li adœke awa endje mbœrœ 6œ, mbœrœ endje gbœgbœ akwanœ gbambance nene. Lœ kœza djofele fœ azu, endje sœ tœ akwa nœ Ndjaba adœke œne ma ókó nœ ye ga ndœ azu á endje sœ koembœrœ ekperœ.

⁵ Mbœrœ toœnœ ataa, œ li adœke a zatœ azœ ga tshakudu agbozu nœ Lita. 'E kpakpa kolœ awa ókó nœ Ndjaba nene kashe 'e zatœ 'e ga tshakudu agbozu nœ Lita mbœrœ á a wusœ nœ adœke œ li dœ azœ koembœrœ atamœ.

⁶ Œtoœnœ kœdœ ndje ádánœ á li dœ 'e adœke 'e yœ lapo. Ndjaba ko aayi akwa nœ kœko ngendja lapo adœke endje zatœ endje ga tœ akwanœ dœ otshœnœ.

⁷ Yé 'e gi kuða nœ uzu kœ fœ she. 'E yœ lapo á li adœke 'e yœ, 'e yœ takeshe á li adœke 'e yœ, œ kpa awa azu neke á li dœ 'e kœkpa awa endje yé œ lisœ endjeneke á li dœ 'e kœlisœ endje.

Kœyindœtœ azœ

⁸ 'E sœsœ dœ kuða nœ uzu bale pa 'e nene. 'E sœ kolœ dœ kuða á li dœ 'e kœsœ dœ toœnœ adœke: 'e yindœtœ 'e. Uzu á tshe sœ kœyindœ anganœ sœ koembœrœtœ ye liaka awa akwa djigi.

⁹ Gbambance nene, awa o'o pa adœke: «Papara awo yanga zœ nene, wowo uzu nene, zizi angba nene; zaza lœsu zœ ga pa œrœ noé yanga zœ nene.» Awa akwance asœke œdœ pe udu awa akwa para kœkœ li ga lœ awa akwa bale á pa adœke: «Yindœ yanga zœ bœta á bœ yindœtœ zœ dœ tœ zœ.»

¹⁰ Uzu á tshe kœyindœ yangance, tshe mbœrœ ekperœ fœ she nene, ádánœ á uzu á tshe sœ kœyindœ yangance tshe sœ kœmbœrœtœ ye liaka awa akwa djigi.

¹¹ Bata 'e wusœ londœ á a sœ dœ tœncœ, lœkœ kœjo 'e lœ olo wuta ye. Kpœsheke kœshe na ndo dœ azœ kœto tœ œlœ á a yi lima ndœ œrœ.

¹² Œndœ butshœ di yé osho ndo kœkœrœ tœncœ ye. A katœ akwa nœ ubu osho yé a ko œrœ kœnga dœ koshe nœ ingbisho.

¹³ Œ li adœke akwa tshelœ azœ dœ akwa nœ ingbisho, a katœ egerœ lœsu, dœ kœndjo ipi tœpanœ kpuru, dœ angba budu, dœ œrœ tshula, dœ œbœrœ œdœ úkú.

¹⁴ Kashe 'a matœ azœ bœta azu nœ Yisu Kristu, yé 'e papara kœmbœrœ œneke á ogo nœ œkœ 'e œ vwa 'e ndœ kœmbœrœ tœncœ nene.

14

A wawa ngbanga ga pa anga azœ nene

¹ 'E za osho kœsœ fœ uzu á kœyindœrœ nœ ye sœ teasho, kashe 'e wawa ngbanga pa gbetshelœ nœ ye nene.

² Anga uzu sœ dœ kœyindœrœ adœke œne li kœzi œrœ kœ, andaa anga á kœyindœrœ sœ teasho, sœ kœzi kolœ dœngœ.

³ Atamœ uzu á tshe sœ kœzi œrœ tshetshene tsheneke á tshe zizi nene, yé tsheneke á tshe zizi nene wawa o'o ga tœ tsheneke á tshe sœ kœzi tœncœ nene. Gbambancœ nene, Ndjaba za osho kœsœ fœ she ndje.

⁴ Œbœ kœdœ dœ á kœwa ngbanga pa ayi akwa á tshe dœdœ tshenœ zœ nene a? Œdœ tshe kœmbœrœ akwa nœ ye dœ otshœncœ œdœ tshe mbœmbœrœ dœ otshœncœ nene, œ dœ o'o nœ ayengœ ye. Tshe shi gbi; gbambancœ nene, Gbozu sœ dœ gbœgbœ kœti kane ye.

⁵ Tœ upu nœ anga bale, olo sœ kpikpikpi, andaa tœ anga olo kœ liili. Kaka uzu dœ uzu wusœ nœ bœ lœsu ye dœ tœ ye adœke œeneke á œne gbe kœdœ adjapu.

⁶ Uzu á tshe kœgbe adœke anga olo bale ropa udu olo kœ, sœ kœmbœrœ tœncœ mbœrœ kœlisœ Gbozu; uzu á tshe sœ kœzi œrœ kœ, sœ ndje kœmbœrœ tœncœ mbœrœ kœlisœ Gbozu; gbambancœ nene, tshe sœ kœza mershe fœ Ndjaba mbœrœ kœzirœ nœ ye. Tsheneke á tshe zizi œrœ nene sœ kœmbœrœ tœncœ mbœrœ kœlisœ Gbozu yé œ sœ ndje kœza mershe fœ Ndjaba.

⁷ Uzu bale ugurutœ azœ á tshe sœ dœ soro mbœrœ tœ ye dœ tœ ye gugu nene yé uzu bale á tshe tshu mbœrœ tœ ye dœ tœ ye gugu nene.

⁸ Œdœ a kœsœ dœ soro, a sœ dœ tœncœ mbœrœ Gbozu, yé œdœ á kœtshu, a tshu mbœrœ Gbozu. Atamœ œdœ a kœsœ dœ soro, œdœ á kœtshu, a kœdœ azu nœ Gbozu.

⁹ Gbambancœ nene, Kristu tshu yé Ndjaba she she lœ akuzu adœke tshe dœ Gbozu nœ akuzu œdœ asoro.

¹⁰ Kashe œbœ, mbœrœ gadœ á bœ wa ngbanga

pa aya zœ a? Yé œ6œ, mbœœœ gade á 6œ tshene aya zœ a? A ka bala utshu Ndjaba adœeke tshe wa ngbanga pa azœ.

¹¹ Gbambancœ nene, endje sú ala Buku nœ ndjaba adœeke:

Ɛmœ Gbozu nœ soro, mœ pa adœeke:

azu kœ œ gote ga utshu mœ,

yé uzu dœ uzu œ pa dœ ama ye adœeke

œmœ kœdœ Ndjaba.

¹² Atamœ uzu dœ uzu ugurutœ azœ œ pa o'o utshu Ndjaba tœ upu nœ ye dœ tœ ye.

¹³ Mbœœœ tœncœ ataa, a kate kœwa ngbanga ugurutœ azœ dœ anga azœ. Kashe uzu dœ uzu wa ngbanga 6a tœ lœsu ye adœeke, œne mbœœœ œœœ á mbœœœ adœeke aya œne zaza ada ye tœsho too tshe tete ga lœ ekperœ nene.

¹⁴ Lœ Gbozu Yisu, mœ wusœ nœ adœeke anga rœgo á dœ uburu dœ tœ ye gugu nene. Rœgo sœ kœfa uburu mbœœœ uzu á tshe gbe adœeke œtœncœ kœdœ uburu.

¹⁵ Ɛ kœsœ adœeke 6œ sœ kœzi rœgo á sœ kœza oyo fœ aya zœ, œ yindœ kœpa adœeke 6œ mbœmbœœœtœ zœ liaka kœyindœsho nene. Mbœmbœœœ adœeke, rœgo ama zœ ndi yanga zœ á Kristu tshu tœ upu nœ ye.

¹⁶ Kaka adœeke, œœœ á 'e wu tœ œtshœncœ tœ ala 'e, zaza awa fœ anga azu kœpa ekpe o'o tœncœ nene.

¹⁷ Gbambancœ nene, Ogo gbozu nœ Ndjaba wuwu kœziœ too kœndjœœ nene, kashe œ wu kœsœ ndjii, kœsœ gee œdœ pe yanga lœ Ɔtshœ Ishiri.

¹⁸ Uzu á tshe sœ koembœrœ akwa nœ Kristu dœ mara atake, sœ kœza yanga fœ Ndjaba yé azu œ lisœ ye.

¹⁹ Atamœ a para awa koembœrœ œrœ á yi koesœ gee ga ugurutœ azœ yé á li koembœrœ adœeke a gerœ awa bale lœ kœyindœrœ.

²⁰ Adja a ndindi akwa nœ Ndjaba mbœrœ o'o nœ kœzirœ nene. A li kœzirœ kɔ kashe œ sœ tœ ekpenœ tœ kœzi anga œrœ á vwa uzu ga lœ ekperœ.

²¹ E ga waa adœeke 6œ vwaratœ zœ tœ kœzi agea, kœndjo ipi, kœvwaratœ zœ tœ œrœ kɔ á mbœrœ adœeke aya zœ te ga lœ ekperœ.

²² Eneke á 6œ gbe adœeke œ dœ ekperœ too otshœrœ, œ wu kolœ œ6œ dœ Ndjaba nœ zœ. Yanga nœ uzu á gbetshelœ nœ ye sœsœ kœwa ngbanga ga tœ ye nene.

²³ Kashe uzu á tshe zi œrœ á tshe sœ dœ sharapu toœnœ, Ndjaba œ wa œgbɔ ngbanga pa ye. Gbam-banœ nene, tshe mbœrœ œrœ á sœsœ ga pa kœyindœrœ nœ ye nene. Yé œrœ kɔ á sœsœ ga pa kœyindœrœ nene kœdœ ekperœ.

15

A para awa kœza yanga fœ anga azœ

¹ Azœ á sœ dœ egerœ kœyindœrœ, œ li dœ azœ koeti kane anga azœ á kœyindœrœ nœ endje gegerœ nene yé œ katœ koembœrœ œrœ á za yanga ko fœ azœ dœ tœ azœ.

² Kaka uzu dœ uzu ugurutœ azœ para awa ndœ koembœrœ œrœ á za yanga fœ mashenga mbœrœ otshœrœ nœ ye. Lœ awanœ ataa, œ ti kane ye yé œ mbœrœ adœeke kœyindœrœ nœ ye gerœ.

³ Gbambanœ nene, Kristu mbœmboerœ lima kolœ œerœ á za yanga fœ she dœ tœ ye nene. Bata endje sù ala Buku nœ Ndjaba adœke: «Kœgu osho á endje gu lima bœ, yo ga pa mœ.»

⁴ O'o kɔ á endje sù ala Buku nœ Ndjaba, endje sù mbœerœ kœyisœerœ fœ azœ. Gbambanœ nene, œ ti kane azœ adœke a sœ dœ ugu lœsu, dœ kœru lœsu yé á kœwuta dœ kœko lœsu azœ ga tœ Ndjaba.

⁵ Kaka Ndjaba á tshe za ugu lœsu œdœ pe koeto gbɔgbɔ mbœerœ adœke 'e sœ dœ gbetshelœ bale b̄ata á Yisu Kristu yisœ nœ fœ azœ.

⁶ Atamœ dœ lœsu bale œdœ ama bale, 'e donga Ndjaba á tshe dœé Aba Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu.

'Eyindœtœ 'e

⁷ Atamœ 'e za osho kœsœ ugurutœ 'e dœ anga 'e b̄ata á Kristu za osho kœsœ fœ 'e mbœerœ mokɔ nœ Ndjaba.

⁸ Mœ sœ kœpa fœ 'e dœ adjapu adœke, Kristu te lima ayi akwa nœ Ayuda liaka o'o á Ndjaba pa lima tœnce utshunœ fœ aata endje. Tshe ma adœke Ndjaba yayapa o'o ama ye nene.

⁹ Tshe na ndje adœke angb̄i azu donga ndje Ndjaba mbœerœ ɔtshɔ lœsu nœ ye b̄ata á endje sù ala Buku nœ Ndjaba adœke:

«Mbœerœ tœnce ataa mœ donga bœ ugurutœ angb̄i azu yé œ bi itshi fœ bœ.»

¹⁰ Endje su ndje adœke:

«'E dœ angb̄i azu, 'e sœ dœ yanga awa bale dœ azu á Ndjaba ke endje!»

¹¹ Endje kpa su ndje lima adœke:

«'E dœ angbi azu, 'e donga Gbozu,
'e ɔi itshi fœ she, 'e dœ azu para kɔkɔ!»

¹² Isaya pa ndje lima adœeke:

«Anga ata Yese œ wuta,
tshe sœ gbozu tshapa angbi azu,
endje ko lɔsu endje ga pa ye.»

¹³ Kaka adœeke Ndjaba á tshe mbœrœ adœeke azu za lɔsu endje ga pa ye, mbœrœ adœeke lɔsu 'e su dœ yanga œdœ kœsœ gee, mbœrœ kœyindœrœ nœ 'e ga ndœ ye. Ɔtshɔ Ishiri za gbɔgbɔ fœ 'e adœeke 'e za lɔsu 'e djigi fœ Ndjaba.

Polo, ayi akwa nœ Kristu

¹⁴ Aaya mœ, mœ wusœ nœ adœeke 'e dœ azu nœ ɔtshɔ lɔsu. 'E wu ndje sœ œrœ kɔ á sœ adœeke 'e wusœ nœ, yé 'e li kœmɪ upu ugurutœ 'e dœ tœ 'e.

¹⁵ Yé mœ su anga o'o ala mbetinœ asœeke ngbewo fœ 'e adœeke 'e kpa gbe dœ o'o á endje yi lima sœ nœ fœ 'e kane. Mœ su œneke kolœ mbœrœ ɔtshɔ lɔsu á Ndjaba za fœ mœ,

¹⁶ adœeke mœ te ayi akwa nœ Yisu Kristu mbœrœ angbi azu. Ɔshe dá za akwa nœ kœyisœ Ɔtshɔ O'o nœ Ndjaba tœ nganga Ndjaba adœeke angbi azu wuta ɔtshɔ makabo á wuta yerœ lœ awa nœ Ɔtshɔ Ishiri adœeke œ ga tœ ala Ndjaba.

¹⁷ Lœ kœngbɔtœ mœ dœ Kristu, mœ sœ kœdu okoro mœ tœ akwanœ á mœ sœ kœmbœrœ fœ Ndjaba.

¹⁸ Atamœ œdœ mœ kœyindœ kœpa o'o tœ anga œrœ, mœ pa kolœ tœ œrœ á Kristu mbœrœ lœ awa nœ mœ adœeke angbi azu wuta kœdji Ndjaba. Tshe mbœrœ lœ awa nœ o'o œdœ akwa,

¹⁹ dœ gbɔgbɔ nœ ambárá afá, dœ gbɔgbɔ nœ Ishiri. Ataa, kœto lœ Yerusalemœ œrrr ga lœ ogo Iliri, mœ mindœ Ɔtshɔ O'o nœ Kristu tœ osho kɔ.

²⁰ Kashe mœ yi lima ndœ kœmindœ Ɔtshɔ O'onœ kotœ osho á azu djidji damba i'iri Kristu nene. Mœ mbœrœ atamœ mbœrœ á mœ yiyindœ kœsœ ɓata uzu á tshe mɔ anda nœ ye ga pa kiti anda á yanganœ mɔ nene.

²¹ Ataa, mœ gbe dœ œneke á endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke:

«Azu neke á endje yiyisœ œrœ fœ endje nene tœ upu nœ ye,

endje wu she.

Endjeneke á endje djidji lima o'o nene tœ upu nœ ye,

endje dji.»

Polo gbe kœna ga lœ Roma

²² Ɔtœnœ kœdœ œrœ á kundœ mœ awa ndjoro tœ kœna ga ndœ 'e.

²³ Yé ngɔngɔ asœ akwa nœ mœ lœ ogo ɓa ke ka ye. Yé ungu ndjoro ro, mœ sœ dœ ogo kœna ga ndœ 'e,

²⁴ mœ gbe adœke ɔɔ á mœ za awa kœro ga lœ Espane dá mœ ro tɔ tshandœ 'e yé mœ gbe kœgbɔ kœti kane nœ 'e mbœrœ ananœ ascœmœ. Yé œtœnœ manda yanga nœ kœwutœ azœ dœ 'e.

²⁵ Kashe ngɔngɔ asœ, mœ sœ kœro damba ga lœ Yerusalemœ mbœrœ kœti kane ayerœ azu nœ Ndjaba:

²⁶ gbambanœ nene, aaya azœ lœ Masedwane œdœ endjeneke lœ Akayi gbe lima ndœ kœrɔ mak-
abo mbœrœ azu nœ Ndjaba ɓa lœ Yerusalemœ á endje sœ lœ oyo.

²⁷ Endje dœ tœ endje yi lima ndœ koembœerœ ataa. Kashe dœ adjapu, endje sœ dœ kuda nœ Ayuda. Gbambanœ nene, akristu Ayuda kuru lima tshelœ ɔtshœrœ nœ ishiri nœ endje dœ endjeneke á endje dœdœ Ayuda nene. Mbœerœ toenœ ataa, endje ti ndje kane Ayuda dœ œerœ á dœdœ œenœ ishiri nene, á endje sœ dœ oyonœ.

²⁸ Lɔkɔ á mœ kœko œerœnœ fœ endje dá akwanœ ka ye, yé mœ tara ga lœ Espane dœ kœro tɔ tshandœ 'e.

²⁹ Yé mœ wusœ nœ adœke ɔɔ á mœ wuta ga ndœ 'e, mœ na dœ ɔtshœrœ nœ Kristu ndjoro fœ 'e.

³⁰ Kashe aaya, 'e wu œeneke á mœ sœ kœ'eshondœ nœ lœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu œdœ lœ kœyindoesho á ɔtshɔ Ishiri œ za adœke 'e nga koshe awa bale dœ mœ tœ kœza avwala fœ Ndjaba tœ upu nœ mœ.

³¹ 'E za avwala adœke Ayuda á endje vwaratœ endje tœ Kristu mbœembœerœ ekperœ ga tœ mœ nene yé ayindœ Yisu lœ Yerusaleme yindœ kœti kane oshonœ á mœ sœ kœna dœ toenœ fœ endje dœ ɔtshœnœ.

³² Atamœ œdœ Ndjaba kœyindœ nœ, mœ wuta ɔa ndœ 'e dœ egerœ yanga ndœ kœyatœ mœ teasho ugrutœ 'e.

³³ Kaka adœke Ndjaba á tshe za kœsœ gee fœ azu sœ dœ 'e para kɔkɔ! Ame.

16

Abala

¹ Mœ yindœ kœyisœ Foebe á tshe dœ yingɔ azœ lœ kœyindœerœ, á tshe sœ koembœerœ akwa lœ Ikrizia ɔa lakpi Sakre fœ 'e adœke 'e wusœ ye.

² 'E za osho koesœ foe she doe i'iri Gbozu liaka œeneke á ayerœ azu œ mboerœ. 'E ti kane ye læ œerœ kœ á tshe sœ doe ogonœ 6a ndœ 'e. Gbambanœ nene, tshe ti kane azu waa œedœ pe ndje mœ.

³ 'E bala Prisika œedœ Akilase á endje doe anga mœ læ akwa nœ Yisu Kristu.

⁴ Œ sœpe lima teasho adœke endje tshu mboerœ koeshe mœ, yé œ doédœ kolœ mœ dá za mershe foe endje nene kashe Ikrizia kœ læ tshapashœ nœ angbi azu gi ndje mershe foe endje.

⁵ 'E za abala nœ mœ foe Ikrizia á sœ kœngbœbatœ ye 6a læ anda nœ endje. 'E za ndje abala foe yanga mœ doe Epayinete á tshe kœdœ ali uzu kœyindœ Kristu 6a læ ogo Azi.

⁶ 'E za abala foe Mareya á tshe za lima tœ ye ti djigi mboerœ 'e asœmœ.

⁷ 'E za abala foe Andronikuse œedœ Juniyase á endje kœdœ ayo mœ œedœ anga mœ á a li lima kánga doe endje awa bale. Endje wuta azu nœ Kristu utshu mœ, yé endje doé aayi avwa á œsœ endje li.

⁸ 'E za abala foe Aplyatuse á mœ yindœ ye waa læ Gbozu.

⁹ 'E za abala foe Urbe á tshe kœdœ yanga azœ læ ma akwa nœ Kristu, œedœ pe Stakisi á mœ yindœ ye waa.

¹⁰ 'E za abala foe Apelese á tshe má lima tœ ye adœke œene yindœ Kristu waa. 'E za abala foe azu kœ læ anda nœ Aristobile.

¹¹ 'E za abala foe Erodiyone, á tshe kœdœ uzu læ bingi nœ mœ. 'E za abala foe azu kœ læ anda nœ Narsise á endje sœ læ Gbozu.

¹² 'E za abala foe Trifene œedœ Trifose. Endje

kœdœ ayashe á endje zatœ endje ga tœ akwa nœ Gbozu, œdœ Pereside á tshe mbœrœ akwa waa mbœrœ she.

¹³ 'E za abala fœ Rufusi á Gbozu ke she, œ bala pe ayinœ á tshe dœ ndje ayi mœ.

¹⁴ 'E za abala fœ Asikrite, Flegœne, Ermese, Patrobase, Ermase œdœ pe aaya á endje sœ awa bale dœ endje.

¹⁵ 'E za abala fœ Filologe, dœ Juliyuse, Nere dœ yingœnœ, Olipase œdœ ndje ayerœ azu kœ á endje sœ awa bale dœ endje.

¹⁶ 'E za œyerœ abala ugurutœ 'e. Azu Ikrizia nœ Kristu para kœkœ vwa abala nœ endje fœ 'e.

¹⁷ Aaya, mœ pa fœ 'e adœke, ala 'e gbœ tœ azu á endje œ kurutshelœ azu yé á ndi kœyindœrœ nœ anga endje. Endje sœ kœvwaratœ endje tœ kœyisœrœ á endje gbœ lima utshunœ; 'e kpa awa endje.

¹⁸ Gbambanœ nene mara azu atamœ, sœsœ kœembœrœ akwa fœ Kristu nene, kashe endje sœ kœegbe kolœ dœ uvu endje. Endje sœ kœendi tshelœ œkœrœ azu á endje wuwusœ œrœ nene dœ o'o nœ wala.

¹⁹ Azu para kœkœ wusœ mara á 'e sœ tœ kœedji Gbozu yé mœ sœ dœ yanga mbœrœ 'e, kashe mœ yindœ nœ adœke 'e sœ dœ kœewusœtœ á kœembœrœ œtshœrœ, yé œ sœsœ dœ uburu nene á kœekpa awa ekperœ.

²⁰ Œ sœpe teasho adœke Ndjaba á tshe za kœesœ gee fœ azu zuru tshelœ Satana ga tshada 'e.

Kaka adœke œtshœ lœsu nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu sœ dœ 'e.

²¹ Timote á tshe koedoe yanga mœ loe akwa noe Gbozu doe Lukiyuse, doe Jalone, doe Sosipatrose á endje kɔ koedoe azu bingi noe mœ vwa abala foe 'e.

²² Emœ Tertiyuse, á mœ su o'o ama Polo foe 'e asœke, mœ za abala ndje foe 'e loe Gbozu.

²³ Gayushi á mœ loe anda noe ye œdœ aayi koeyindœrœnœ á endje ngbɔbatœ endje ɓa ndœ ye bala 'e. Eraste ayi koegbɔndœ ngendja lakpi asœke, doe aya azœ doe Kwartuse vwa abala foe 'e.

[
²⁴ Kaka adœke ɔtshɔ lɔsu noe Gbozu noe azœ doe Yisu Kristu sœ doe 'e kɔ! Ame*.]

A donga Ndjaba

²⁵ A donga Ndjaba mbœrœ á tshe sœ doe gbɔgbɔ noe koembœrœ adœke a gerœ loe koeyindœrœ noe azœ liaka ɔtshɔ O'o noe Yisu Kristu á mœ mi lima ndœ noe. ɔtshɔ O'onœ koedœ avwanœ á Ndjaba za ɓalima yiwa tœnœ katshatsha.

²⁶ Kashe ngɔngɔ asœke, œeneke á za lima tœ ye yiwa tœnœ, endje va ɔtɔnœ ngbi loe awa noe mbeti noe aayi koegbara o'o liaka o'o ama Ndjaba á tshe sœ waa doe waa; tshe mbœrœ adœke angbi azu para kɔkɔ wusœ noe á kœsœ doe koeyindœrœ ga ndœ ye yé œ lisœ ye.

²⁷ Kaka endje donga Ndjaba á tshe doé Uzu koewusœtœ tshebale loe Yisu Kristu waa doe waa! Ame.

---

* **16.24** Uwu o'o á endje sú asœke gugu ala anga ongboro mbeti nene.

TAF0 AYO
The New Testament in the Manumanaw languieg of
Myanmar

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc. and ACOTBA-SUBO

Language: Manumanaw

All rights reserved.

2024-07-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 5 Apr 2025 from source files
dated 29 Jul 2024

40e3c5cb-c2ea-5cf8-8a40-4c6f77a45343